

31995L0056

1995.11.29.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 286/1

A BIZOTTSÁG 95/56/EK IRÁNYELVE**(1995. november 8.)****a gépjárművek jogosulatlan használata elleni védelemre szolgáló eszközökről szóló 74/61/EGK tanácsi irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról****(EGT vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100a. cikkére,

tekintettel a legutóbb a 93/81/EGK bizottsági irányelvvel ⁽¹⁾ módosított, a gépjárművek és pótkocsijaik típusjóváhagyására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1970. február 6-i 70/156/EGK tanácsi irányelvre ⁽²⁾ és különösen annak 13. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a gépjárművek jogosulatlan használata elleni védelemre szolgáló eszközökre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1973. december 17-i 74/61/EGK tanácsi irányelvre ⁽³⁾ és különösen annak 5. cikkére,

mivel a 74/61/EGK irányelv egyike a 70/156/EGK tanácsi irányelv által meghatározott EGK-típus-jóváhagyási eljárás belüli külön irányelveknek; mivel következésképpen a 70/156/EGK irányelvben megállapított, a járműrendszerekre, alkatrészekre és önálló műszaki egységekre vonatkozó rendelkezések erre az irányelvre is vonatkoznak;

mivel a 70/156/EGK irányelv 3. cikkének (4) bekezdése és 4. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a típusjóváhagyás elektronikus elvégezhetősége érdekében minden egyes külön irányelvhez a fenti irányelv I. mellékletének vonatkozó pontjait tartalmazó adatközlő lapot, valamint az ahhoz csatolt VI. melléklet szerinti típusbizonyítványt kell csatolni;

mivel a megszerzett tapasztalatok, a műszaki fejlettség szintje, valamint különösen az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága erre vonatkozó rendeletének figyelembevételével szükséges a fenti eszközökre vonatkozó követelmények módosítása a riasztóberendezésekre és az indításgátlókra vonatkozó feltételekkel történő kiegészítéssel;

mivel a riasztóberendezés hallható jelzését a 70/388/EGK tanácsi irányelvben ⁽⁴⁾ meghatározottak szerinti hangjelző berendezések bocsáthatják ki;

mivel egyéb intézkedésekre, pl. az ajtók és a csomagtartó reteszelésére vonatkozóan, a járművek jogosulatlan használatának megakadályozására szolgáló eszközök hatékonyabbá tétele érdekében egy későbbi időpontban kerül sor; mivel ezenkívül az irányelv rendelkezéseit rövid időn belül felül kell vizsgálni azok hatékonyabbá tétele érdekében többek között úgy, hogy hatályukat más járművekre is kiterjesztik; mivel a Bizottság legkésőbb 1996 decemberéig jelentést készít ezekről a kérdésekről, amelyhez szükség esetén új javaslatokat is csatol;

mivel ezen irányelv rendelkezései összhangban vannak a 70/156/EGK irányelvben létrehozott, az irányelvek műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításával foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk**(1) A 74/61/EGK irányelv a következőképpen módosul:**⁽¹⁾ HL L 264., 1993.10.23., 49. o.⁽²⁾ HL L 42., 1970.2.23., 1. o.⁽³⁾ HL L 38., 1974.2.11., 22. o.⁽⁴⁾ HL L 176., 1970.8.10., 12. o.

- az 1. cikkben a „...karosszériával rendelkező vagy anélküli jármű...” szövegrész helyébe a „...teljes vagy nem teljes jármű...” szöveg és a „... sínen közlekedő járműveket, a mezőgazdasági traktorokat és gépeket, valamint az ipari munkagépeket” szövegrész helyébe a „... sínen közlekedő járműveket, a mezőgazdasági és erdészeti traktorokat és minden mozgó munkagépet” szöveg lép,
- a 2. és 3. cikkben az „I. melléklet” szövegrész helyébe a „vonatkozó mellékletek” szövegrész lép,
- a 4. cikkben az „I. melléklet 2.2. pontja” szövegrész helyébe „a vonatkozó mellékletek” szövegrész lép,
- az 5. cikkben az „I. és II. melléklet” szövegrész helyébe „a mellékletek” szövegrész lép.

(2) A mellékleteket megelőzően beillesztésre kerül a mellékletek jegyzéke, és a 74/61/EGK irányelv mellékleteit ennek az irányelvnek a mellékletei váltják fel.

2. cikk

(1) 1996. május 1-jei hatállyal a tagállamok:

- nem tagadhatják meg a gépjárműtípusra, indításgátló-típusra vagy riasztóberendezés-típusra az EGK-típusjóváahagyás vagy a nemzeti típusjóváahagyás megadását, illetve
- nem tilthatják meg a járművek nyilvántartásba vételét, értékesítését vagy forgalomba helyezését, illetve az indításgátlók vagy riasztóberendezések értékesítését vagy üzembe helyezését,

a gépjárművek jogosulatlan használata elleni védelemre szolgáló eszközökre való hivatkozással, ha ezek az eszközök megfelelnek az ezzel az irányelvvel módosított 74/61/EGK irányelv követelményeinek.

(2) A tagállamok 1997. január 1-jei hatállyal a járműtípusra:

- nem adhatnak ki EGK-típusjóváahagyást, és
- megtagadhatják a nemzeti típusjóváahagyás megadását,

a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközökre, indításgátló-típusra vagy riasztóberendezés-típusra történő hivatkozással, ha az ezzel az irányelvvel módosított 74/61/EGK irányelv követelményei nem teljesülnek.

(3) A tagállamok 1998. október 1-jei hatállyal:

- gondoskodnak arról, hogy az új járművekhez a 70/156/EGK irányelv rendelkezéseivel összhangban csatolt megfelelőségi igazolások a fenti irányelv 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában a későbbiekben ne legyenek érvényesek, és

- megtagadhatják az olyan új járművek nyilvántartásba vételét, értékesítését és forgalomba helyezését, amelyekhez nem csatolták a 70/156/EGK irányelv szerinti megfelelőségi igazolást,
- megtagadhatják új indításgátlók vagy új riasztóberendezések értékesítését és üzembe helyezését

a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközökre való hivatkozással, ha az ezzel az irányelvvel módosított 74/61/EGK irányelv követelményei nem teljesülnek.

(4) 1998. október 1-jei hatállyal az ezen irányelvnek az indításgátlókra és riasztóberendezésekre mint alkatrészekre vagy önálló műszaki egységekre vonatkozó követelményei alkalmazhatók a 70/156/EGK irányelv 7. cikkének (2) bekezdésében megjelölt esetben.

3. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 1996. május 1-jéig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell csatolni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal hazai joguknak azokat a legfontosabb előírásait, amelyeket az irányelv által szabályozott területen fogadtak el.

4. cikk

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1995. november 8-án.

a Bizottság részéről
Martin BANGEMANN
a Bizottság tagja

A MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

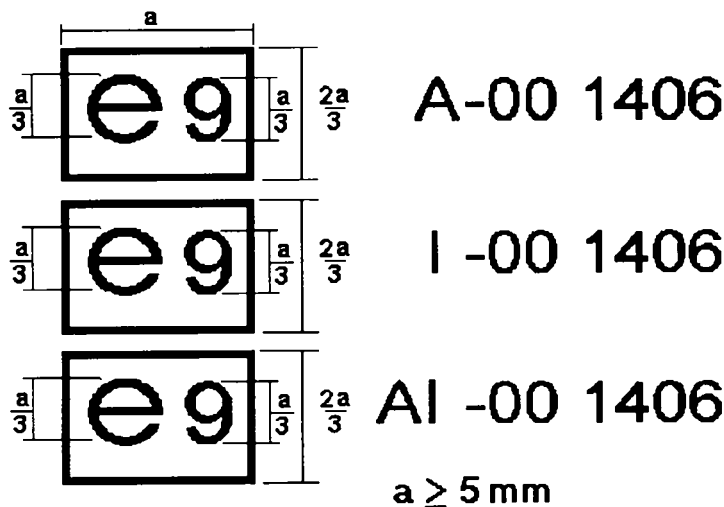
	Oldal	
I. MELLÉKLET:	A típusjóváhagyásra vonatkozó közigazgatási rendelkezések.....	378
1. függelék:	A megfelelőségi igazolás mintája.....	380
II. MELLÉKLET:	Adatközlő lapok.....	381
1. függelék:	Járműtípusra vonatkozó adatközlő lap.....	381
2. függelék:	Indításgátló-típusra vonatkozó adatközlő lap.....	383
3. függelék:	Jármű riasztóberendezés-típusra vonatkozó adatközlő lap.....	384
III. MELLÉKLET:	EGK-típusbizonyítványok.....	385
1. függelék:	EGK-jármű-típusbizonyítvány.....	385
2. függelék:	EGK-típusbizonyítvány indításgátlóra.....	387
3. függelék:	EGK-típusbizonyítvány jármű riasztóberendezésre.....	389
IV. MELLÉKLET:	Hatály, fogalom meghatározások és a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközökre vonatkozó követelmények.....	391
1. függelék:	A kormányberendezésre ható, a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközök kopásvizsgálati eljárása.....	395
2. függelék:	A kormányberendezésre ható, jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközök kopásvizsgálati eljárása.....	396
V. MELLÉKLET:	Hatály, fogalom meghatározások és az indításgátlókra vonatkozó előírások.....	397
1. függelék:	A beszerelési igazolás mintája.....	401
VI. MELLÉKLET:	Hatály, fogalom meghatározások és a jármű riasztóberendezésekre vonatkozó követelmények.....	402
1. függelék:	A beszerelési igazolás mintája.....	415
2. függelék:	Az utastér védelmére szolgáló rendszerek vizsgálati módszere..	416
3. függelék:	A mechanikus kulcsos kapcsolókra vonatkozó előírások.....	416
4. függelék:	Hallható riasztóeszközökre vonatkozó műszaki előírások.....	417

I. MELLÉKLET

A TÍPUSJÓVÁHAGYÁSRA VONATKOZÓ KÖZIGAZGATÁSI RENDELKEZÉSEK

1. **Jármű EGK-típus-jóváhagyási kérelem**
 - 1.1. A járműtípus 70/156/EGK irányelv 3. cikkének (4) bekezdése szerinti EGK-típus-jóváhagyási kérelmét a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz, az indításgátló és, adott esetben, a riasztóberendezés tekintetében a gyártó nyújtja be.
 - 1.2. Az adatlap mintáját a II. melléklet 1. függeléke tartalmazza.
 - 1.3. A típus-jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat részére az alábbiakat kell benyújtani:
 - 1.3.1. Egy, a jóváhagyandó járműtípusra nézve reprezentatív járművet.
 - 1.3.2. Ha rendelkezésre áll, a beszerelt indításgátlók/riasztóberendezések típusbizonyítványát.
2. **Jármű indításgátló-típus EGK-típus-jóváhagyási kérelme**
 - 2.1. Az indításgátló-típus alkatrészként vagy önálló műszaki egységként történő, a 70/156/EGK irányelv 3. cikkének (4) bekezdése szerinti EGK-típusjóváhagyására vonatkozó kérelmet a gyártó nyújtja be.
 - 2.2. Az adatközlő lap mintáját a II. melléklet 2. függeléke tartalmazza.
 - 2.3. A típus-jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat részére az alábbiakat kell benyújtani:
 - 2.3.1. A jóváhagyandó indításgátló-típus három mintája minden alkatrészével együtt. A fő alkatrészek mindegyikét egyértelműen és kitorölhetetlenül meg kell jelölni a kérelmező cégnevével vagy jelzésével, valamint az adott alkatrész típusmegjelölésével együtt.
 - 2.3.2. A típusjóváhagyásra kerülő, a kérelmező által, a műszaki szolgálattal történő egyeztetés után kiválasztott indításgátlóval felszerelt járművet (járműveket).
3. **Jármű riasztóberendezés-típus EGK-típus-jóváhagyási kérelme**
 - 3.1. A valamely riasztóberendezés-típus alkatrészként vagy önálló műszaki egységként történő, a 70/156/EGK irányelv 3. cikkének (4) bekezdése szerinti EGK-típusjóváhagyására vonatkozó kérelmet a gyártó nyújtja be.
 - 3.2. Az adatközlő lap mintáját a II. melléklet 3. függeléke tartalmazza.
 - 3.3. A típus-jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat részére az alábbiakat kell benyújtani:
 - 3.3.1. A jóváhagyandó riasztóberendezés-típus három mintája minden alkatrészével együtt. A fő alkatrészek mindegyikét egyértelműen és kitorölhetetlenül meg kell jelölni a kérelmező cégnevével vagy jelzésével, valamint az adott alkatrész típusmegjelölésével.
 - 3.3.2. A típusjóváhagyásra kerülő, a kérelmező által, a műszaki szolgálattal történő egyeztetés után kiválasztott riasztóberendezéssel felszerelt járművet (járműveket).
4. **Az EGK-típusjóváhagyás megadása**
 - 4.1. Ha a szükséges követelmények teljesülnek, a 70/156/EGK irányelv 4. cikkének (3) és (4) bekezdése szerinti EGK-típusjóváhagyást meg kell adni.
 - 4.2. Az EGK-típusbizonyítvány mintáját
 - az 1.1. pontban említett kérelmek esetében a III. melléklet 1. függeléke tartalmazza,
 - a 2.1. pontban említett kérelmek esetében a III. melléklet 2. függeléke tartalmazza,
 - a 3.1. pontban említett kérelmek esetében a III. melléklet 3. függeléke tartalmazza.

- 4.3. Minden járműtípusnak, indításgátló-típusnak vagy riasztóberendezés-típusnak egy jóváhagyási számot kell adni, a 70/156/EGK irányelv VII. mellékletével összhangban. Ugyanaz a tagállam nem adhatja ugyanazt a számot egy másik típusú járműnek, indításgátlónak vagy riasztóberendezésnek.
5. **EGK-típus-jóváhagyási jel**
- 5.1. Az irányelv alapján jóváhagyott típusnak megfelelő minden jármű riasztóberendezésnek és minden indításgátlónak EGK-típus-jóváhagyási jelet kell viselnie. Ez a jel a következőkből áll:
- 5.1.1. egy téglalapba beírt kis „e” betű, amelyet a jóváhagyást megadó tagállam megkülönböztető betűi követnek:
- „1” Németország esetében,
 - „2” Franciaország esetében,
 - „3” Olaszország esetében,
 - „4” Hollandia esetében,
 - „5” Svédország esetében,
 - „6” Belgium esetében,
 - „9” Spanyolország esetében,
 - „11” Egyesült Királyság esetében,
 - „12” Ausztria esetében,
 - „13” Luxemburg esetében,
 - „17” Finnország esetében,
 - „18” Dánia esetében,
 - „21” Portugália esetében,
 - „23” Görögország esetében,
 - „IRL” Írország esetében;
- 5.1.2. a téglalap környezetében a 70/156/EGK irányelv VII. mellékletében említett típus-jóváhagyási szám 4. szakaszában foglalt „alap jóváhagyási szám”, amely előtt két szám áll, amelyek a 74/61/EGK irányelv legutóbbi főbb műszaki módosításainak sorozatszámát jelölik azon a napon, amikor az EGK-típusjóváhagyást megadják. Ebben az irányelvben a sorozatszám 00;
- 5.1.3. egy kiegészítő „A” vagy „I” vagy „AI” jel, amely jelzi, ha az alkatrész vagy önálló műszaki egység jármű riasztóberendezés, indításgátló vagy e kettő kombinációja.
- 5.2. Az EGK-típusjóváhagyási jelek ⁽¹⁾ példái:

⁽¹⁾ A jármű riasztórendszeréhez vagy az indításgátlóhoz csatolt fenti jóváhagyási jel megmutatja, hogy a riasztórendszert (A) vagy az indításgátlót (I) vagy a riasztórendszert az indításgátlóval kombinálva (AI) Spanyolországban (e 9), 1406 alap jóváhagyási számon hagyták jóvá. Az első két számjegy (00) jelzi, hogy a jóváhagyást ezen irányelv alapján adták meg.

- 5.3. Az 5.1. és 5.2. pontban leírt jóváhagyási jel alternatívájaként, minden eladásra kínált jármű riasztóberendezésre megfelelősegi igazolást kell kibocsátani.
- Ha a jármű riasztóberendezés gyártója jóváhagyott, jelzés nélküli jármű riasztóberendezést szállít a jármű gyártójának, hogy azt a gyártó a járműmodellbe vagy járműmodell-sorozatba eredeti berendezésként beszerelje, a jármű riasztóberendezés gyártójának a megfelelősegi igazolást ahhoz elegendő számú példányban kell a jármű gyártójának elküldenie, hogy a gyártó az irányelv VI. mellékletének II. része szerinti járműjóvá-hagyást megkaphassa.
- Ha a jármű riasztóberendezés külön alkatrészekből áll össze, fő alkatrészének/alkatrészeinek hivatkozási jelet kell viselnie/viselniük, a megfelelősegi igazolásban pedig ezeket a hivatkozási jeleket fel kell sorolni.
- A megfelelősegi igazolás mintája e melléklet I. függelékében szerepel.
6. **Típusmódosítások és a jóváhagyás módosításai**
- 6.1. Az irányelv alapján jóváhagyott jármű típusának, az indításgátló típusának vagy a jármű riasztóberendezés típusának módosítása esetén a 70/156/EGK irányelv 5. cikkének rendelkezései alkalmazandók.
7. **Gyártásmegfelelőség**
- 7.1. A gyártásmegfelelőség biztosítása érdekében tett intézkedéseket a 70/156/EGK irányelv 10. cikkében meg-állapított rendelkezésekkel összhangban kell meghozni.

1. függelék

A megfelelősegi igazolás mintája

Alulírott, tanúsítom, hogy az alábbiakban ismertetett..... jármű riasztóberendezés
(vezetéknev és név)

Gyártmány:

Típus:

teljesen megfelel a-ben.....-án/én
(jóváhagyás helye) (dátum)

jóváhagyott típusnak a jóváhagyási számot viselő EGK-típusbizonyítványban foglaltak szerint.

A főbb alkatrész(ek) azonosítása:

Alkatrész:	Jelölés:

Kelt: -án/én

A gyártó teljes címe és bélyegzője:

Aláírás:
(a beosztás megnevezése)

II. MELLÉKLET

ADATKÖZLŐ LAPOK

1. függelék

... számú adatközlő lap

egy járműtípus, a 70/156/EGK tanácsi irányelv I. mellékletével (*) összhangban történő EGK-típusjóváahagyásához, tekintettel a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközökre

(a legutóbb a.../.../EK irányelvvel módosított 74/61/EGK irányelv)

A következő adatokat, adott esetben, a tartalomjegyzékkel együtt három példányban kell benyújtani. Ha rajzokat is mellékelnek, akkor ezeket A/4-es méretben vagy A/4-es formátumra összehajtván kell mellékelni. Ha fényképeket is mellékelnek, akkor ezeknek megfelelő részletességűnek kell lenniük.

Amennyiben a rendszerek, alkatrészek vagy az önálló műszaki egységek elektronikus vezérlőberendezéssel is rendelkeznek, úgy az ezek teljesítményére vonatkozó adatokat is közölni kell.

0. **Általános rész**

- 0.1. Gyártmány (a gyártó cégneve):
- 0.2. Típus és általános kereskedelmi megjelölés(ek):
- 0.3. A típusazonosítás eszközei, amennyiben azokat a járművön feltüntették (b):
 - 0.3.1. A jelölés helye:
- 0.4. Járműkategória (c):
- 0.5. A gyártó neve és címe:
- 0.8. Az összeszerelő üzem(ek) címe:

1. **A jármű általános szerkezeti jellemzői**

- 1.1. A járművet ábrázoló fényképek és/vagy rajzok:

12. **Egyebek**

- 12.2. A jármű jogosulatlan használata elleni védelemre szolgáló eszközök
 - 12.2.1. Védőeszköz
 - 12.2.1.1. A jármű típusának részletes leírása, tekintettel a működtetőberendezés, vagy azon egység elrendezésére és konstrukciójára, amelyre a védőeszköz a hatását kifejti:
 - 12.2.1.2. Rajzok a védőeszközzel, és annak a járműbe történő beépítéséről:
 - 12.2.1.3. Az eszköz műszaki leírása:
 - 12.2.1.4. Az alkalmazott zárkombináció részletes adatai:
 - 12.2.1.5. Jármű indításgátló
 - 12.2.1.5.1. Típusjóváahagyás száma, ha rendelkezésre áll:

(*) A pontok számozása és a lábjegyzetek az adatközlő lapon megegyeznek a 70/156/EGK irányelv I. mellékletének számozásával. Az irányelv alkalmazásában nem lényeges pontokat el kell hagyni. Nem kívánt rész törölendő.

- 12.2.1.5.2. Jóváhagyással még nem rendelkező indításgátlóknál:
 - 12.2.1.5.2.1. A jármű indításgátlójának és a véletlen aktiválás ellen tett intézkedések részletes műszaki leírása:
 - 12.2.1.5.2.2. Az(ok) a rendszer(ek), amelyre/amelyekre a jármű indításgátlója a hatását kifejti:
 - 12.2.1.5.2.3. A ténylegesen felcserélhető kódok száma, adott esetben:
 - 12.2.2. Riasztóberendezés, ha van ilyen
 - 12.2.2.1. Típus-jóváhagyási szám, ha rendelkezésre áll:
 - 12.2.2.2. Jóváhagyással még nem rendelkező riasztóberendezéseknél:
 - 12.2.2.2.1. A riasztóberendezés és a beszerelt riasztóberendezésre vonatkozó járműalkatrészek részletes leírása:
 - 12.2.2.2.2. A riasztóberendezést alkotó fő alkatrészek felsorolása:

2. függelék

... számú adatközlő lap

jármű indításgátlók alkatrészként vagy önálló műszaki egységként történő EGK-típusjóváahagyásához

(a legutóbb a.../.../EK irányelvvel módosított 74/61/EGK irányelv)

A következő adatokat, adott esetben, a tartalomjegyzékkel együtt három példányban kell benyújtani. Ha rajzokat is mellékelnek, akkor ezeket A/4-es méretben vagy A/4-es formátumra összehajtva kell mellékelni. Ha fényképeket is mellékelnek, akkor ezeknek megfelelő részletességűnek kell lenniük.

Amennyiben a rendszerek, alkatrészek vagy az önálló műszaki egységek elektronikus vezérlőberendezéssel is rendelkeznek, úgy az ezek teljesítményére vonatkozó adatokat is közölni kell.

0. Általános rész

- 0.1. Gyártmány (a gyártó cégneve):
- 0.2. Típus és általános kereskedelmi megjelölés(ek):
- 0.5. A gyártó neve és címe:
- 0.7. Az EGK-típusjóváahagyás jelölésének helye és módja alkatrészek és önálló műszaki egységek esetében:
- 0.8. Az összeszerelő üzem(ek) címe:

1. A jármű leírása

- 1.1. Az eszköz részletes műszaki leírása, amely tartalmazza többek között, a véletlen aktiválás ellen tett intézkedéseket is:
- 1.2. Azok a járműrendszerek, amelyekre a berendezés hatását kifejti:
- 1.3. Az eszköz beállításának/beállítása törlésének módja:
- 1.4. A ténylegesen felcserélhető kódok száma, adott esetben:
- 1.5. Az eszközt alkotó fő alkatrészek felsorolása, valamint adott esetben ezek hivatkozási jele:

2. Rajzok

- 2.1. Az eszköz fő alkatrészeiről készült rajzok (a rajzoknak, adott esetben, fel kell tüntetniük az EGK-típusjóváahagyási jel vagy a hivatkozási jel helyét):

3. Utasítások

- 3.1. Azoknak a járműveknek a felsorolása, amelyekre az eszközt fel kívánják szerelni:
- 3.2. A fényképekkel és/vagy teljesen egyértelmű rajzokkal illusztrált beszerelési módszer:
- 3.3. Használati utasítás:
- 3.4. Karbantartási utasítás, amennyiben rendelkezésre áll:

3. függelék

...számú adatközlő lap**jármű riasztóberendezések alkatrészként vagy önálló műszaki egységként történő EGK-típusjóváahagyásához**

(a legutóbb a.../.../EK irányelvvel módosított 74/61/EGK irányelv)

A következő adatokat, adott esetben, a tartalomjegyzékkel együtt három példányban kell benyújtani. Ha rajzokat is mellékelnek, akkor ezeket A/4-es méretben vagy A/4-es formátumra összehajtva kell mellékelni. Ha fényképeket is mellékelnek, akkor ezeknek megfelelő részletességűnek kell lenniük.

Amennyiben a rendszerek, alkatrészek vagy az önálló műszaki egységek elektronikus vezérlőberendezéssel is rendelkeznek, úgy az ezek teljesítményére vonatkozó adatokat is közölni kell.

0. Általános rész

- 0.1. Gyártmány (a gyártó cégneve):
- 0.2. Típus és általános kereskedelmi megjelölés(ek):
- 0.5. A gyártó neve és címe:
- 0.7. Az EGK-típusjóváahagyás jelölésének helye és módja alkatrészek és önálló műszaki egységek esetében:
- 0.8. Az összeszerelő üzem(ek) címe:

1. A jármű leírása

- 1.1. Az eszköz részletes műszaki leírása, amely tartalmazza többek között a téves riasztás ellen tett intézkedéseket is:
- 1.2. Az eszköz által szolgáltatott védelem mértéke:
- 1.3. Az eszköz beállításának/beállítása törlésének módja:
- 1.4. A ténylegesen felcserélhető kódok száma, ha rendelkezésre áll:
- 1.5. Az eszközt alkotó fő alkatrészek felsorolása, valamint adott esetben ezek hivatkozási jele:

2. Rajzok

- 2.1. Az eszköz fő alkatrészeiről készült rajzok (a rajzoknak, adott esetben, fel kell tüntetniük az EGK-típusjóváahagyási jel vagy a hivatkozási jel helyét):

3. Utasítások

- 3.1. Azoknak a járműveknek a felsorolása, amelyekre az eszközt fel kívánják szerelni:
 - 3.2. A fényképekkel és/vagy teljesen egyértelmű rajzokkal illusztrált beszerelési módszer:
 - 3.3. Használati utasítás:
 - 3.4. Karbantartási utasítás, amennyiben rendelkezésre áll:
-

III. MELLÉKLET

EGK-TÍPUSBIZONYÍTVÁNYOK

1. függelék

MINTA

(legnagyobb formátum: A/4 (210 × 197 mm))

EGK-TÍPUSBIZONYÍTVÁNY

Értesítés jármű/alkatrész/önálló

műszaki egység típusának:

- típusjóváhagyásáról ⁽¹⁾
- típusjóváhagyásának kiterjesztéséről ⁽¹⁾
- típusjóváhagyásának megtagadásáról ⁽¹⁾
- típusjóváhagyásának visszavonásáról ⁽¹⁾

a legutóbb a.../.../EK irányelv által módosított.../.../EK irányelvnek megfelelően.

Típus-jóváhagyási szám:

A kiterjesztés oka:

I. SZAKASZ

- 0.1. Gyártmány (a gyártó cégneve):
- 0.2. Típus és általános kereskedelmi megjelölés(ek):
- 0.3. A típusazonosítás eszközei, ha azokat a járművön/alkatrészen/önálló műszaki egységen feltüntették ⁽¹⁾, ⁽²⁾:
- 0.3.1. A jelölés helye:
- 0.4. Járműkategória ⁽³⁾:
- 0.5. A gyártó neve és címe:
- 0.7. Az EGK-típusjóváhagyás jelölésének helye és módja alkatrészek és önálló műszaki egységek esetében:
- 0.8. Az összeszerelő üzem(ek) címe:

II. SZAKASZ

1. Kiegészítő adatok (adott esetben): lásd a kiegészítést
2. A vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat:
3. A vizsgálati jelentés kelte:
4. A vizsgálati jelentés száma:
5. Megjegyzések (ha vannak): lásd a kiegészítést
6. Hely:

⁽¹⁾ Nem kívánt rész törlendő.

⁽²⁾ Ha a típus azonosításának eszköze olyan karaktereket tartalmaz, amelyek nem szükségesek a típusbizonyítvány által érintett jármű, alkatrész vagy különálló műszaki egység azonosításához, akkor ezek a karakterek a dokumentációban kérdőjellel („?”) helyettesítendők (pl. ABC??123??).

⁽³⁾ A 70/156/EGK irányelv II. A. mellékletében meghatározottak szerint.

7. Dátum:
8. Aláírás:
9. A jóváhagyó hatósághoz benyújtott, kérésre hozzáférhető információs csomag tartalomjegyzéke mellékelve.

Kiegészítés a . számú EGK-típusbizonyítványhoz

egy jármű típusjóváahagyása tekintetében a legutóbb a.../.../EK irányelv által módosított 74/61/EGK irányelv alapján

1. További adatok
- 1.1. A jogosulatlan használat megakadályozására szolgáló eszköz(ök) és azoknak a járműalkatrészeknek a rövid leírása, amelyekre ez(ek) hatását/hatásukat kifejti(k):
- 1.2. Az indításgátló rövid leírása:
- 1.3. A riasztóberendezés rövid leírása, adott esetben, beleértve a névleges hálózati feszültséget (!):
5. Megjegyzések

(!) Csak az olyan járműveken használatos jármű riasztórendszerek (JRB) tekintetében kell feltüntetni, amelyek névleges hálózati feszültsége nem 12 volt.

2. függelék

MINTA

(legnagyobb formátum: A/4 (210 × 197 mm))

EGK-TÍPUSBIZONYÍTVÁNY

Értesítés

jármű/alkatrész/önálló műszaki egység típusának:

- típusjóváahagyásáról ⁽¹⁾
- típusjóváahagyásának kiterjesztéséről ⁽¹⁾
- típusjóváahagyásának megtagadásáról ⁽¹⁾
- típusjóváahagyásának visszavonásáról ⁽¹⁾

a legutóbb a.../.../EK irányelv által módosított.../.../EK irányelvnek megfelelően.

Típus-jóváahagyási szám:

A kiterjesztés indoka:

I. SZAKASZ

- 0.1. Gyártmány (a gyártó cégneve):
- 0.2. Típus és általános kereskedelmi megjelölés(ek):
- 0.3. A típusazonosítás eszközei, ha azok a járművön/alkatrészen/önálló műszaki egységen feltüntették ⁽¹⁾ ⁽²⁾:
- 0.3.1. A jelölés helye:
- 0.4. Járműkategória ⁽³⁾:
- 0.5. A gyártó neve és címe:
- 0.7. Az EGK-típusjóváahagyás jelölésének helye és módja alkatrészek és önálló műszaki egységek esetében:
- 0.8. Az összeszerelő üzem(ek) címe:

II. SZAKASZ

1. Kiegészítő adatok (adott esetben): lásd a kiegészítést
2. A vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat:
3. A vizsgálati jelentés kelte:
4. A vizsgálati jelentés száma:
5. Megjegyzések (amennyiben rendelkezésre állnak): lásd a kiegészítést
6. Hely:

⁽¹⁾ Nem kívánt rész törlendő.

⁽²⁾ Ha a típus azonosításának eszköze olyan karaktereket tartalmaz, amelyek nem szükségesek a típusbizonyítvány által érintett jármű, alkatrész vagy különálló műszaki egység azonosításához, akkor ezek a karakterek a dokumentációban kérdőjellel („?”) helyettesítendőek (pl. ABC??123??).

⁽³⁾ A 70/156/EGK irányelv II. A. mellékletében meghatározottak szerint.

7. Dátum:
8. Alíírás:
9. A jóváhagyó hatósághoz benyújtott, kérésre hozzáférhető információs csomag tartalomjegyzéke mellékelve.

Kiegészítés a... számú EGK-típusbizonyítványhoz

jármű indításgátló önálló műszaki egységként történő típusjóváahagyása tekintetében a legutóbb a.../.../EK irányelv által módosított 74/61/EGK irányelv alapján

1. Kiegészítő adatok
 - 1.1. Az indításgátló kereskedelmi elnevezése vagy jelölése:
 - 1.2. Az indításgátló típusa:
 - 1.3. Az indításgátló rövid leírása:
 - 1.4. Azoknak a járműveknek a felsorolása, amelyekbe az indításgátlót be kívánják szerelni:
 - 1.5. Azok a járműtípusok, amelyeken az indításgátlót vizsgálták:
 - 1.6. Az indításgátlót alkotó, megfelelően azonosított fő alkatrészek felsorolása:
5. Megjegyzések

3. függelék

MINTA

(legnagyobb formátum: A/4 (210 × 197 mm))

EGK-TÍPUSBIZONYÍTVÁNY

Értesítés

jármű/alkatrész/önálló műszaki egység típusának:

- típusjóváahagyásáról ⁽¹⁾
- típusjóváahagyásának kiterjesztéséről ⁽¹⁾
- típusjóváahagyásának megtagadásáról ⁽¹⁾
- típusjóváahagyásának visszavonásáról ⁽¹⁾

a legutóbb a.../.../EK irányelv által módosított.../.../EK irányelvnek megfelelően.

Típus-jóváahagyási szám:

A kiterjesztés indoka:

I. SZAKASZ

- 0.1. Gyártmány (a gyártó cégneve):
- 0.2. Típus és általános kereskedelmi megjelölés(ek):
- 0.3. A típusazonosítás eszközei, ha azokat a járművön/alkatrészen/önálló műszaki egységeken feltüntették ⁽¹⁾, ⁽²⁾:
- 0.3.1. A jelölés helye:
- 0.4. Járműkategória ⁽³⁾:
- 0.5. A gyártó neve és címe:
- 0.7. Az EGK-típusjóváahagyás jelölésének helye és módja alkatrészek és önálló műszaki egységek esetében:
- 0.8. Az összeszerelő üzem(ek) címe:

II. SZAKASZ

1. Kiegészítő adatok (adott esetben): lásd a kiegészítést
2. A vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat:
3. A vizsgálati jelentés kelte:
4. A vizsgálati jelentés száma:
5. Megjegyzések (ha rendelkezésre állnak): lásd a kiegészítést
6. Hely:

⁽¹⁾ Nem kívánt rész törlendő.

⁽²⁾ Ha a típus azonosításának eszköze olyan karaktereket tartalmaz, amelyek nem szükségesek a típusbizonyítvány által érintett jármű, alkatrész vagy önálló műszaki egység azonosításához, akkor ezek a karakterek a dokumentációban kérdőjellel („?”) helyettesítendőek (pl. ABC??123??).

⁽³⁾ A 70/156/EGK irányelv II. A. mellékletében meghatározottak szerint.

7. Dátum:
8. Alíírás:
9. A jóváhagyó hatósághoz benyújtott, kérésre hozzáférhető információs csomag tartalomjegyzéke mellékelve.

Kiegészítés a... számú EGK-típusbizonyítványhoz

jármű riasztóberendezés önálló műszaki egységként történő típusjóváahyása tekintetében a legutóbb a.../.../EK irányelv által módosított 74/61/EGK irányelv alapján

1. További adatok
 - 1.1. A riasztóberendezés kereskedelmi elnevezése vagy jelölése:
 - 1.2. A riasztóberendezés típusa:
 - 1.3. A riasztóberendezés rövid leírása:
 - 1.4. Azoknak a járműveknek a felsorolása, amelyekbe a riasztóberendezést be kívánják szerelni:
 - 1.5. Azok a járműtípusok, amelyeken a riasztóberendezést vizsgálták:
 - 1.6. A riasztóberendezést alkotó, megfelelően azonosított fő alkatrészek felsorolása:
 5. Megjegyzések
-

IV. MELLÉKLET

HATÁLY, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ÉS A JOGOSULATLAN HASZNÁLAT ELLENI VÉDELEMRE SZOLGÁLÓ ESZKÖZÖKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK**1. Hatály**

- 1.1. Valamennyi M1 és N1 kategóriájú járművet – a 70/156/EGK irányelv II. A. mellékletében meghatározottak szerint – a 3. és 4. pontban foglalt követelményeknek megfelelő, a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközzel kell felszerelni.
- 1.2. Ennek az eszköznek a többi kategóriájú járműre történő felszerelése lehetséges, de minden ilyen felszerelt eszköznek meg kell felelnie az e mellékletben foglalt rendelkezéseknek.

2. Meghatározások

E melléklet alkalmazásában:

- 2.1. „járműtípus” kifejezés olyan gépjárművek kategóriáját jelenti, amelyek nem különböznek egymástól olyan lényeges jellemzők tekintetében, mint:
 - 2.1.1. a gyártó típusmeghatározása;
 - 2.1.2. annak a járműalkatrésznek vagy -részeknek a szerkezete és terve, amelyekre a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz hatását kifejti;
 - 2.1.3. a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz típusa;
- 2.2. „a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz” a jármű motorja vagy fő energiaforrása jogosulatlan működtetésének megakadályozását szolgáló rendszer, legalább egy olyan eszközzel kombinálva, amely:
 - reteszezi a kormány szerkezetet,
 - reteszezi a hajtóművet, vagy
 - reteszezi a sebességváltót;
- 2.3. „kormány szerkezet” a kormánymű, a kormányrúd és az ahhoz tartozó burkolat, a kormányműház és minden egyéb olyan alkatrész, amely közvetlenül befolyásolja a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz hatékonyságát;
- 2.4. „kombináció” az olyan speciálisan kifejlesztett és kialakított reteszelőrendszer változatok egyike, amely, megfelelő aktiválása esetén, lehetővé teszi a reteszelőrendszer működését;
- 2.5. „kulcs” a reteszelőrendszer működési módszerének biztosítására tervezett és kialakított minden olyan eszköz, amelyet csak a fenti eszköz működtetésére terveztek és alakítottak ki;
- 2.6. „forgatható kód” olyan több elemből álló elektronikus kód, amelyeknek kombinációja véletlenszerűen változik meg az átviteli egység egyes műveletei után.

3. Általános előírások

- 3.1. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt úgy kell megtervezni, hogy azt üzemen kívül kelljen helyezni annak biztosítása érdekében, hogy:
 - 3.1.1. a motor normál működtetéssel elinduljon; és
 - 3.1.2. a járművet saját belső erőforrásának segítségével lehessen kormányozni, vezetni vagy előremozgatni.
- 3.2. A 3.1. pont szerinti követelményeknek egyetlen kulcs alkalmazásával kell eleget tenni.

- 3.3. A 4.1.5. pontban foglalt eset kivételével a zárba helyezett kulccsal működő rendszerből a kulcsot ne lehessen eltávolítani, mielőtt a 3.1. pontban említett eszköz működésbe lép vagy azt működésbe hozzák.
- 3.4. A 3.1. pontban említett, a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt és azokat a járműalkatrészeket, amelyekre ez az eszköz hatását kifejti, úgy kell megtervezni, hogy azokat ne lehessen gyorsan és a figyelem felkeltése nélkül például kis költségű, könnyen elrejthető szerszámok felhasználásával vagy a széles nyilvánosság által hozzáférhető berendezésekkel vagy szerkezetekkel kinyitni, hatástalanítani vagy megsemmisíteni.
- 3.5. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt az eredeti berendezés részeként (pl. a jármű gyártója által az első kiskereskedelmi eladást megelőzően beszerelt berendezésként) kell a járműbe beszerelni. Beszerelésének oly módon kell történnie, hogy azt lezárt állapotában a házának eltávolítása után is csak speciális szerszámokkal lehessen eltávolítani. Ha a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt csavarok eltávolításával mégis lehetséges hatástalanítani, ezeket a csavarokat, az eltávolíthatatlan típusú csavarok kivételével, a lezárt védőeszköz alkatrészeinek el kell fedniük.
- 3.6. A mechanikus reteszelőrendszereknek legalább 1000 különféle kulcskombinációt kell biztosítaniuk, vagy ha az 1000-nél kevesebb, az évente gyártott járművek összesített számának megfelelő számú kombinációt kell lehetővé tenniük. Azonos típusú járművek esetén az egyes kombinációk előfordulásának gyakorisága közelítőleg 1 az 1000-hez.
- 3.7. Az elektromos/elektronikus reteszelőrendszerek, pl. a távirányításnál, legalább 50 000 variációval rendelkeznek, forgókódosak és/vagy az azonosításhoz legalább 10 napra van szükség, pl. legkevesebb 50 000 variáció esetén 24 óra alatt 5000 variáció próbálható ki.
- 3.8. A kulcs és a zár nem kódolható láthatóan.
- 3.9. A zár tervezésének, kialakításának és beszerelésének olyannak kell lennie, hogy a reteszelt pozícióban lévő zárhengert 2,45 Nm-nél kevesebb forgatónyomatékkal történő elforgatással, a zárba illő kulcson kívül, semmilyen kulccsal ne lehessen kinyitni; és
- 3.9.1. túreteszés zárhengereknél legfeljebb két azonos, ugyanabban az irányban működő reteszt lehet közvetlenül egymás mellé helyezni, és egy zárban legfeljebb 60 %-nyi egyforma retesz lehet;
- 3.9.2. a korongreteszés zárhengereknél legfeljebb két azonos, ugyanabban az irányban működő reteszt lehet közvetlenül egymás mellé helyezni, és egy zárban legfeljebb 50 %-nyi egyforma retesz lehet.
- 3.10. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköznek olyannak kell lennie, hogy az kizárja a motor üzeme közben fellépő véletlenszerű működési hiba minden kockázatát, különösen a biztonságot veszélyeztető blokkolás esetén.
- 3.10.1. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt ne lehessen aktiválni anélkül, hogy először a motorvezérlést kikapcsolt helyzetébe ne hoznák, amely után következhet az aktiválás, amely nem a motor leállításának megszakítás nélküli folytatása.
- 3.10.2. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközök esetén, amennyiben a kulcseltávolítási folyamat aktiválja az eszközt, vagy kismérvű 2 mm-es mozdulat megtétele legyen szükséges az eszköz aktiválása előtt, vagy a kulcs véletlenszerű eltávolítását vagy részleges kihúzását megakadályozó berendezést kell közbeiktatni.
- 3.11. Erő csak a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt lezáró és/vagy nyitó művelet elvégzésekor fejthető ki. Az eszköz minden olyan arra alkalmas eszközzel működési helyzetben tartható, amelyhez nincs szükség áramellátásra.
- 3.12. Normál eszközökkel ne legyen lehetséges a jármű hajtóerejének aktiválása, amíg a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt nem hatástalanítják.
- 3.13. Nem megengedett az olyan jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz, amely megakadályozza a jármű fékberendezésének szabad működését.

- 3.14. Ha a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt a vezető figyelmeztetésére szolgáló berendezéssel egészítik ki, annak akkor kell aktiválódnia, amikor a kezelő kinyitja a vezetőoldali ajtót, kivéve ha az eszközt aktiválták, és a kulcsot a kezelő eltávolította.
4. **Egyedi előírás**
- A 3. szakaszban leírt általános jellemzőkön kívül a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköznek meg kell felelnie az alábbiakban előírt különös feltételeknek:
- 4.1. A kormányserkezetre ható, jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközök
- 4.1.1. A kormányserkezetre ható, jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköznek a kormányserkezetet működésképtelenné kell tennie. A motor beindítása előtt a normál kormányzási műveletet vissza kell állítani.
- 4.1.2. Amikor a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt aktiválják, az eszköz működését ne lehessen megakadályozni.
- 4.1.3. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköznek azután is eleget kell tennie a 3.10., 4.1.1., 4.1.2. és 4.1.4. pontnak, hogy az 1. függelékben meghatározott kopásvizsgálat során az mindegyik irányban 2500 lezárási ciklust tett meg.
- 4.1.4. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköznek aktivált állapotban eleget kell tennie az alábbi feltételek egyikének:
- 4.1.4.1. Megfelelően erősnek kell lennie ahhoz, hogy az a kormánytengely tengelye körül statikus körülmények között mindkét irányban kifejtett 300 Nm értékű forgatónyomatéknak, a kormánymechanizmusnak a biztonságot veszélyeztető károsodása nélkül ellenálljon.
- 4.1.4.2. Olyan nyúlásra vagy csúszásra tervezett mechanizmussal kell rendelkeznie, amely biztosítja a rendszer ellenállását a folyamatosan vagy időszakosan kifejtett legalább 100 Nm forgatónyomatékkal szemben. A reteszelőrendszernek a fenti forgatónyomaték kifejtésével szemben a 2. függelékben meghatározott vizsgálat után is ellen kell állnia.
- 4.1.4.3. Olyan mechanizmussal kell rendelkeznie, amelyet úgy terveztek, hogy a kormánykereket szabadon engedje forogni a lezárt kormányrúdon. A lezáró mechanizmusnak elég erősnek kell lennie ahhoz, hogy ellenálljon a kormánytengely tengelye körül statikus körülmények között mindkét irányban kifejtett 200 Nm értékű forgatónyomatéknak.
- 4.1.5. Ha a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz olyan, hogy a kulcs csak abban a helyzetben távolítható el, amelyben a kormányzás nem működik, azt úgy kell megtervezni, hogy ennek a pozíciónak az eléréséhez és a kulcs eltávolításához szükséges művelet véletlenül ne legyen végrehajtható.
- 4.1.6. Ha egy alkatrész úgy hibásodik meg, hogy a 4.1.4.1., 4.1.4.2. és 4.1.4.3. pontoknak a forgatónyomatéokra vonatkozó követelményei nem alkalmazhatók könnyen, a kormányrendszer azonban lezárva marad, a rendszernek eléget kell tennie a követelményeknek.
- 4.2. A hajtóműre ható eszközök
- 4.2.1. A hajtóműre ható, jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköznek meg kell akadályoznia a jármű hajtókerekeinek forgását.
- 4.2.2. Amikor a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt aktiválják, az eszköz működése ne legyen megakadályozható.
- 4.2.3. Amikor a kulcs a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz zárában van, a hajtóművet ne lehessen véletlenszerűen lezárni, még akkor sem, ha a motor elindulását megakadályozó eszköz működik vagy azt aktiválták.
- 4.2.4. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy 2500 minden irányban végrehajtott lezárási ciklus eredményeként bekövetkezett bizonyos kopás után is teljesen hatékony maradjon.
- 4.2.5. Ha a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz olyan, hogy a kulcs csak abban a helyzetben távolítható el, amelyben az erőátvitel nem működik, azt úgy kell megtervezni, hogy az ennek a pozíciónak az eléréséhez és a kulcs eltávolításához szükséges művelet véletlenszerűen ne legyen végrehajtható.
- 4.2.6. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköznek megfelelően erősnek kell lennie ahhoz, hogy a a biztonságot veszélyeztető károsodás nélkül ellenálljon a hajtóműre mindkét irányban és statikus körülmények között rendszerint kifejtett legnagyobb forgatónyomatéknál 50 %-kal nagyobb forgatónyomatéknak. A vizsgálati forgatónyomaték meghatározása során nem a legnagyobb motor-forgatónyomatékot, hanem a tengelykapcsoló vagy az automata sebességváltó által átvihető legnagyobb forgatónyomatékot kell figyelembe venni.

- 4.3. A sebességváltóműre ható, jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközök
- 4.3.1. A sebességváltóműre ható, jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköznek alkalmasnak kell lennie minden sebességváltási művelet megakadályozására.
- 4.3.2. Kézi sebességváltó esetén a sebességváltókart csak hátramenetben lehessen lezárni, ezenkívül megengedett a semleges helyzetben történő lezárás.
- 4.3.3. A „parkoló” pozícióval rendelkező automata sebességváltók esetén azokat csak parkolópozícióban lehessen lezárni; ezenkívül megengedett a semleges helyzetben és/vagy hátramenetben történő lezárás.
- 4.3.4. A parkolópozícióval nem rendelkező automata sebességváltók esetén csak az alábbi pozíciókban lehessen azt lezárni: semleges helyzet és/vagy hátramenet.
- 4.3.5. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy 2500, minden irányban végrehajtott lezárási ciklus eredményeként bekövetkezett bizonyos kopás után is teljesen hatékony maradjon.

5. **A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló elektromechanikus és elektronikus eszközök**

A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló elektromechanikus és elektronikus eszközök beszerelése esetén, azoknak értelemszerűen meg kell felelniük az V. melléklet 3., 4. és 5. pontjában foglalt követelményeknek.

1. függelék

A kormánystruktúrára ható, jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközök kopásvizsgálati eljárása**1. Vizsgálóberendezés**

- 1.1. A vizsgálóberendezés a következőkből áll:
 - 1.1.1. a mintakormány-struktúra összeszerelésére alkalmas készülék a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközzel kiegészítve, a IV. melléklet 2.2. pontjában meghatározottak szerint;
 - 1.1.2. a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz aktiválására és deaktiválására szolgáló eszköz, amely lehetővé teszi a kulcs használatát is;
 - 1.1.3. a kormánytengely forgatására szolgáló eszköz a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközhöz kapcsolódóan.

2. Vizsgálati módszer

- 2.1. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközzel kiegészített mintakormány-struktúrát az 1.1.1. pontban említett készülékhez kell rögzíteni.
- 2.2. A vizsgálati eljárás egy ciklusa az alábbi műveletekből áll:
 - 2.2.1. Indulási helyzet. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt deaktiválni kell, és a kormánytengelyt abba a helyzetbe kell forgatni, amely megakadályozza a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz bekapcsolódását, kivéve ha az olyan típusú, amely a lezárást a kormánystruktúra bármelyik pozíciójában lehetővé teszi.
 - 2.2.2. Aktiválás. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt a kulcs használatával deaktivált pozícióból aktivált pozícióba kell hozni.
 - 2.2.3. Aktivált⁽¹⁾. A kormánytengelyt úgy kell elforgatni, hogy a tengelyen mérhető forgatónyomaték a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz bekapcsolása esetén $40 \text{ Nm} \pm 2 \text{ Nm}$ legyen.
 - 2.2.4. Deaktivált. A jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközt a szokásos módon deaktiválni kell, míg a kikapcsolódás elősegítése érdekében a forgatónyomatékot nullára kell csökkenteni.
 - 2.2.5. Visszaállítás⁽¹⁾. A kormánytengelyt olyan pozícióba kell forgatni, amely megakadályozza a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz bekapcsolódását.
 - 2.2.6. Ellenkező irányú forgatás. Meg kell ismételni a 2.2.2., 2.2.3., 2.2.4. és 2.2.5. pontban ismertetett eljárásokat, de a kormánytengely fordított irányban történő forgatásával.
 - 2.2.7. Az eszköz két egymást követő bekapcsolódása közötti időintervallumnak legalább 10 s-nak kell lennie.
- 2.3. A koptatási vizsgálat ciklust a IV. melléklet 4.1.3. pontjában meghatározott gyakorisággal kell megismételni.

⁽¹⁾ Ha a jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszköz a lezárást a kormány bármelyik pozíciójában lehetővé teszi, a 2.2.3. és 2.2.5. pontban leírt eljárást ki kell hagyni.

2. függelék

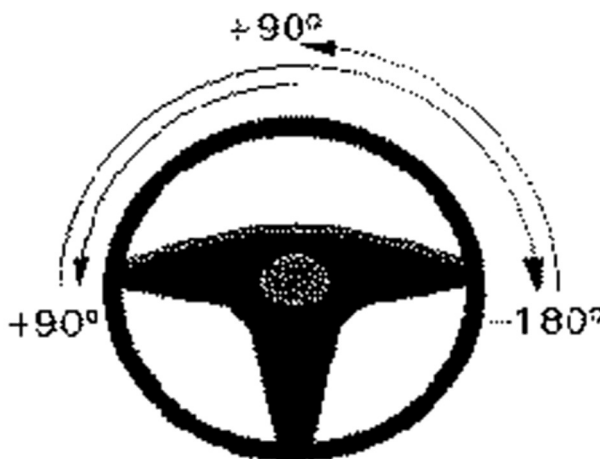
A kormányszerkezetre ható, jogosulatlan használat elleni védelemre szolgáló eszközök forgatónyomaték-korlátozó eszköz segítségével végzett vizsgálati eljárása**1. Vizsgálóberendezés**

- 1.1. A vizsgálóberendezés a következőkből áll:
 - 1.1.1. a kormányszerkezet adott alkatrészeinek rögzítésére alkalmas készülék, vagy amennyiben a vizsgálat a teljes járművön történik, egy emelőrendszer, amely képes valamennyi kormányzott kereket a talajról felemelni; és
 - 1.1.2. a kormányműre kifejtett forgatónyomaték előállítására és mérésére alkalmas eszköz vagy eszközök a 2.3. pontban leírtak szerint. A mérési pontatlanság legfeljebb 2 %-nyi lehet.

2. A vizsgálati eljárás leírása

- 2.1. Ha a vizsgálatot a teljes járművön végzik el, a vizsgálatot a jármű valamennyi, talajjal nem érintkező kerekén el kell végezni.
- 2.2. A kormányzarat aktiválni kell, hogy a kormányzás blokkolva legyen.
- 2.3. A kormányműre akkora forgatónyomatékot kell kifejteni, hogy az forogjon.
- 2.4. A vizsgálati ciklus a kormánymű 90°-os elforgatásával kezdődik, amelyet 180°-os ellentétes irányban történő forgatás, majd az eredeti irányba történő újabb 90°-os forgatás követ (lásd az ábrát);

1 ciklus = $+90^{\circ}/-180^{\circ}/+90^{\circ} \pm 10$ %-os tűréssel.

- 2.5. Egy ciklus időtartama $20 \text{ s} \pm 2 \text{ s}$.
- 2.6. Öt vizsgálati ciklust kell elvégezni.
- 2.7. A vizsgálati ciklusok mindegyike alatt a forgatónyomaték minimálisan rögzített értékének magasabbnak kell lennie a melléklet 4.1.4.2. pontjában megadott értékénél.

V. MELLÉKLET

HATÁLY, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ÉS AZ INDÍTÁSGÁTLÓKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK**1. Hatály**

- 1.1. Minden M1 kategóriájú járművet indításgátlóval kell felszerelni.
- 1.2. Az egyéb kategóriájú járművek indításgátlóval történő felszerelése lehetséges, de minden így beszerelt eszköznek értelemszerűen meg kell felelnie e melléklet rendelkezéseinek.

2. Fogalommeghatározások

Az irányelv alkalmazásában:

- 2.1. „Indításgátló” olyan eszköz, amelynek célja a saját motorjával meghajtott jármű elindulásának megakadályozása.
- 2.2. „Vezérlőberendezés” az indításgátló beállításához és/vagy beállításának törléséhez szükséges berendezés.
- 2.3. „Állapotjelző” az indításgátló állapotának jelzésére szolgáló összes eszköz (beállítás/beállítás törlése, a beállítás megváltoztatása törlésre és fordítva).
- 2.4. „Beállított állapot” olyan állapot, amikor a jármű saját erőforrásának segítségével nem mozdítható el álló helyzetéből.
- 2.5. „Nem beállított állapot” olyan állapot, amikor a jármű normál körülmények között elindítható.
- 2.6. „Kulcs” olyan eszköz, amelyet a reteszelőrendszer működtetéséhez terveztek és alakítottak ki, a reteszelőrendszert pedig csak az ezen eszköz által történő működtetéshez tervezték és alakították ki.
- 2.7. „Hatástalanítás” olyan szerkezeti tulajdonság, amely nem beállított helyzetében lezárja az indításgátlót.
- 2.8. „Az indításgátló típusa” azok a rendszerek, amelyek nem különböznek jelentősen olyan fontos vonatkozásokban, mint:
 - a gyártó cégneve vagy jele,
 - a vezérlőberendezés fajtája,
 - az adott járműrendszer(ek)re vonatkozó működési konstrukciójuk (a 4.1. pontban hivatkozottak szerint).

3. Általános előírások

- 3.1. Lehetővé kell tenni, hogy az indításgátlót e követelményeknek megfelelően be lehessen állítani, vagy beállítását törölni lehessen.
- 3.2. Ha az indításgátló lehetővé teszi a rádiófrekvenciás irányítást, pl. a beállítást és a beállítás törlését, akkor meg kell felelnie az adott ETSI szabványoknak⁽¹⁾.
- 3.3. Az indításgátlót és annak beszerelését úgy kell megtervezni, hogy minden felszerelt jármű továbbra is megfeleljen a műszaki követelményeknek.

(1) ETSI: Európai Telekommunikációs Szabványügyi Intézet. Ha ezek a szabványok nem állnak rendelkezésre az irányelv hatálybalépésekor, a vonatkozó hazai követelményeket kell alkalmazni.

- 3.4. Az indításgátlót ne lehessen beállítani akkor, ha a gyújtáskapcsoló beállítása lehetővé teszi a motor járását.
- 3.5. Az indításgátlót csak akkor lehessen egy arra alkalmas kulcs felhasználásával hatástalanítani, ha az a nem beállított állapotban van.
- 3.6. Az indításgátlót úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy beszerelve meghibásodása esetén se befolyásolja a jármű tervezett funkcióját és működését.
- 3.7. Az indításgátlót úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy amennyiben azt a gyártó utasításai szerint szerelték be a járműbe, ne lehessen gyorsan, a figyelem felkeltése nélkül például kis költségű, könnyen elrejthető szerszámok felhasználásával vagy a nagy nyilvánosság számára bármikor elérhető berendezésekkel vagy szerkezetekkel hatástalanítani vagy megsemmisíteni. A fő alkatrészt vagy szerkezetet az indításgátló megkerülése érdekében csak nehezen és időigényesen lehessen helyettesíteni.
- 3.8. Az indításgátlót úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy amennyiben azt a gyártó utasításai szerint szerelték be a járműbe, képes legyen ésszerű élettartamig a környezetének ellenállni a járművön belül (a vizsgálati módszert lásd az 5. bekezdésben). Pontosabban a fedélzeti kapcsolási rendszer elektromos tulajdonságait az indításgátló beszerelése nem befolyásolhatja hátrányosan (bekötési pontok, érintésvédelem stb.).
- 3.9. Az indításgátló más járműrendszerekkel is összekapcsolható vagy azokba integrálható (pl. motorvezérlés, riasztóberendezések).

4. Részletes leírás

- 4.1. A blokkolás mértéke
 - 4.1.1. Az indításgátlót úgy kell megtervezni, hogy az alábbi műveletek legalább egyikével megakadályozza a jármű saját erőforrásával történő működtetését:
 - 4.1.1.1. a jármű saját erőforrásával történő működéséhez szükséges legalább két különálló járműkör (pl. az indítómotor, a gyújtás, a tüzelőanyag-ellátás stb.) kiiktatása;
 - 4.1.1.2. a jármű működéséhez szükséges legalább egy vezérlőegység kódja által történő beavatkozás.
 - 4.1.2. A katalizátorral felszerelt járművön alkalmazott indításgátló nem idézheti elő el nem égett tüzelőanyag kipufogógázba kerülését.
- 4.2. Működési megbízhatóság

A működési megbízhatóság az indításgátló megfelelő tervezésével kell elérni, figyelembe véve a járműben fennálló konkrét környezeti feltételeket (lásd a 3.8. és 5. bekezdést).
- 4.3. Működési biztonság

Biztosítani kell, hogy az indításgátló ne változtassa meg állapotát (beállított/nem beállított) az 5. bekezdésben foglalt vizsgálatok bármelyikének eredményeképpen.
- 4.4. Az indításgátló beállítása
 - 4.4.1. Az indításgátlót az alábbi műveletek legalább egyikével a vezető további közreműködése nélkül kell beállítani:
 - az indítókulcs gyújtáskapcsolóban történő 0 helyzetbe forgatása és az ajtó működtetése; ezenkívül az olyan indításgátlóknál, amelyek élesítése közvetlenül a jármű normál indítási művelete előtt vagy alatt szűnik meg, megengedett a gyújtás leállításakor történő beállítás,
 - a gyújtáskapcsoló kulcsának eltávolítása után maximum 5 percen belül, vagy
 - a jármű bezárásakor.

- 4.5. A beállítás törlése
- 4.5.1. A beállítás törlésének az alábbi eszközök egyikével vagy azok kombinációjával kell történnie. Azonos szolgáltatást nyújtó egyéb eszközök alkalmazása megengedett.
- 4.5.1.1. A VI. melléklet 3. függelékében foglalt követelményeknek megfelelő mechanikus kulcs.
- 4.5.1.2. Legalább 10 000 variációval rendelkező, egyenként kiválasztható kód bevitelére alkalmas billentyűzet.
- 4.5.1.3. Olyan elektromos/elektronikus eszköz, pl. távirányító, amely legalább 50 000 variációval rendelkezik, forgókódos és/vagy az azonosításhoz legalább 10 napra van szükség, pl. legkevesebb 50 000 variáció esetén 24 óra alatt 5000 variáció próbálható ki.
- 4.6. Állapotjelző
- 4.6.1. Megengedett az indításgátló állapotával kapcsolatos információ szolgáltatása (beállítás/beállítás törlése, a beállítás megváltoztatása törlésre és fordítva) optikai kijelzővel az utastéren belül és kívül. Az utastéren kívülre szerelt optikai jelek fényerőssége nem haladhatja meg a 0,5 cd-t.
- 4.6.2. Ha biztosított az olyan rövid távú „dinamikus” műveletek jelzése, mint a módosítás a „beállítottól” „nem beállítottra” és fordítva, ezt a 4.6.1. pontnak megfelelően optikailag kell jelezni. Az ilyen optikai jelzés az irányjelzők és/vagy egy vagy több utastéri lámpa egyidejű működtetésével is előállítható, azzal a feltétellel, hogy az irányjelzőkkel történő optikai jelzés időtartama nem haladja meg a 3 s-ot.

5. Működési jellemzők és vizsgálati feltételek

5.1. Működési jellemzők

Az indításgátló valamennyi alkatrészének meg kell felelnie a VI. melléklet 5. pontjában megadott előírásoknak.

Ez a követelmény nem vonatkozik:

- azokra az alkatrészekre, amelyek a jármű részeként kerültek beszerelésre és vizsgálatra, akár van indításgátló a járműben, akár nincs (pl. lámpák), vagy
- azokra az alkatrészekre, amelyeket korábban a jármű részeként vizsgáltak, és ezt okmánnyal igazolják.

5.2. Vizsgálati feltételek

Valamennyi vizsgálatot egy indításgátlón kell, egymást követően, elvégezni. A vizsgálatot végző hatóság mérlegelése alapján azonban más minták is felhasználhatók, ha ez nem tekinthető a többi vizsgálati eredmény befolyásolásának.

5.2.1. Működési vizsgálat

Annak ellenőrzésére, hogy az továbbra is normál módon működik-e, az indításgátló alábbiakban meghatározott valamennyi vizsgálatának a VI. melléklet 5.2.1.2. bekezdésében meghatározott szokásos vizsgálati körülmények között kell történnie. Ha szükséges, a biztosítékokat a vizsgálat előtt ki lehet cserélni.

Az indításgátló valamennyi alkatrészének meg kell felelnie a VI. melléklet 5.2.2.–5.2.8. pontjában megadott előírásoknak.

6. Utasítások

(A 6.1.–6.3. pont csak a jármű értékesítése utáni beszerelésre vonatkozik)

Minden egyes indításgátlóhoz az alábbiakat kell mellékelni:

6.1. Beszerelési utasítások

- 6.1.1. Azoknak a járműveknek és járműmodelleknek a felsorolása, amelyekhez az eszközt tervezték. A felsorolás lehet különös vagy általános, pl. „valamennyi benzinmotoros és 12 V-os negatív földelésű akkumulátorral szerelt személygépkocsi”.

- 6.1.2. A fényképekkel és/vagy teljesen egyértelmű rajzokkal illusztrált beszerelési módszer.
- 6.1.3. A gyártó által rendelkezésre bocsátott részletes beszerelési utasításoknak olyannak kell lenniük, hogy ha a beszerelést végző szakember megfelelően követi azokat, az indításgátló ne befolyásolja a jármű biztonságát és megbízhatóságát.
- 6.1.4. A rendelkezésre bocsátott beszerelési utasításoknak meg kell határozniuk az indításgátló elektromos energiaigényét és, adott esetben, javasolniuk kell az akkumulátor kapacitásának megnövelését.
- 6.1.5. A gyártónak a jármű ellenőrzése céljából beszerelés utáni vizsgálatokat kell előírnia. Különös figyelmet kell szentelni a biztonsággal kapcsolatos tulajdonságoknak.
- 6.2. Üres beszerelési igazolás, amelynek mintája az 1. függelékben található.
- 6.3. Általános nyilatkozat az indításgátló vásárlója számára, amely a következő pontokra hívja fel a figyelmet:
 - 6.3.1. – az indításgátlót a gyártó utasításaival összhangban kell beszerelni;
 - 6.3.2. – a beszereléssel ajánlatos megfelelő szakembert megbízni (az indításgátló gyártójához lehet fordulni, hogy nevezzen meg erre alkalmas szakembert);
 - 6.3.3. – az indításgátlóval szállított beszerelési igazolást a beszerelést végző szakembernek kell kitöltenie.
- 6.4. Használati utasítás
- 6.5. Karbantartási utasítás
- 6.6. Általános figyelmeztetés az indításgátlón elvégzett bármilyen módosítás vagy kiegészítés veszélyeire vonatkozóan; ezek a változtatások és kiegészítések automatikusan érvénytelenítenék a 6.2. pontban említett beszerelési igazolást.

1. függelék

A beszerelési igazolás mintája

Alulírott

igazolom, hogy az alábbiakban ismertetett indításgátló beszerelését a rendszer gyártója beszerelési utasításainak megfelelően végeztem.

A jármű leírása:

Gyártmány:

Típus:

Sorozatszám:

Nyilvántartási szám:

Az indításgátló leírása:

Gyártmány:

Típus:

Jóváhagyási szám:

Készült:..... dátum: -án/én

A szerelő teljes címe (és amennyiben szükséges bélyegzője):

Aláírás:

Beosztás:

VI. MELLÉKLET

HATÁLY, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ÉS JÁRMŰ RIASZTÓBERENDEZÉSEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. Rendeltetés

Ez a melléklet vonatkozik:

- 1.1. I. rész: Az M1 ⁽¹⁾ kategóriájú járművekre és az N1 ⁽¹⁾ kategóriájú, legfeljebb 2000 kg műszakilag megengedett legnagyobb össztömegű járművekre ⁽²⁾ tartósan felszerelni kívánt jármű riasztóberendezések (JRB).
- 1.2. II. rész: Az M1 ⁽¹⁾ kategóriájú járművek és az N1 ⁽¹⁾ kategóriájú, legfeljebb 2000 kg műszakilag megengedett legnagyobb össztömegű járművek egy vagy több riasztóberendezése (RB) ⁽²⁾.
- 1.3. Amennyiben a berendezést más típusú járművekre szerelik fel, annak értelemszerűen kell e melléklet rendelkezéseinek megfelelnie.

I. RÉSZ

A JÁRMŰ RIASZTÓBERENDEZÉS JÓVÁHAGYÁSA

2. Fogalommeghatározások

A melléklet I. részének alkalmazásában

- 2.1. „Jármű riasztóberendezés” (JRB) az egy vagy több járműtípusba való beszerelésre szánt olyan rendszer, amelyet arra terveztek, hogy jelezze a járműbe történő behatolást vagy a jármű megérintését; ezek a rendszerek további védelmet biztosíthatnak a jármű jogosulatlan használatának megakadályozása érdekében.
- 2.2. „Érzékelő” olyan eszköz, amely érzékeli a járműbe történő behatolással vagy a jármű megérintésével okozott változást.
- 2.3. „Riasztó jelzőeszköz” olyan eszköz, amely jelzi a behatolás vagy az érintés bekövetkeztét.
- 2.4. „Vezérlőberendezés” a JRB beállításához, beállításának törléséhez és vizsgálatához, valamint a riasztási állapotnak a figyelmeztető eszközökhöz történő továbbításához szükséges berendezés.
- 2.5. „Beállított” a JRB olyan állapota, amelyben a riasztási állapot a figyelmeztető eszközökhöz továbbítható.
- 2.6. „Nem beállított” a JRB olyan állapota, amelyben a riasztási állapot nem továbbítható a figyelmeztető eszközökhöz.
- 2.7. „Kulcs” a reteszelőrendszer működési módszerének biztosítására tervezett és kialakított minden olyan eszköz, amelyet csak a fenti eszköz által történő működtetésére terveztek és alakítottak ki;
- 2.8. „A jármű riasztóberendezés típusa” azok a rendszerek, amelyek nem különböznek jelentősen olyan fontos vonatkozásokban, mint:
 - a gyártó cégneve vagy jele,
 - az érzékelő fajtája,
 - a riasztó jelzőeszköz fajtája,
 - a vezérlőberendezés fajtája.

⁽¹⁾ Az M1 és N1 kategóriákat a 70/156/EGK irányelvhez csatolt II. A. melléklet határozza meg.

⁽²⁾ Csak a 12 voltos elektromos rendszerrel rendelkező járművek figyelembevételével.

- 2.9. „Indításgátló” olyan eszköz, amelynek célja a saját motorjával meghajtott jármű működtetésének megakadályozása.
- 2.10. „Pánikriasztó” olyan eszköz, amely a használó számára lehetővé teszi, hogy a járműbe beszerelt riasztót vészhelyzetben segítségkérésre használja.

3. **Általános előírások**

- 3.1. A JRB-nek a járműbe történő behatolás vagy annak megérintése esetén vészjelet kell adnia.

A vészjelzés lehet hallható riasztás, továbbá optikai riasztóeszközöket is tartalmazhat, illetve lehet rádió-riasztás vagy a fentiek kombinációja is.

- 3.2. A JRB tervezésének, kialakításának és beszerelésének úgy kell történnie, hogy az ezzel felszerelt jármű továbbra is megfeleljen a vonatkozó műszaki követelményeknek, különösen az elektromágneses összeférhetőség tekintetében (EMC).
- 3.3. Ha a JRB lehetővé teszi a rádión keresztül történő irányítást, pl. a beállítást és a beállítás törlését, illetve a riasztás továbbítását, akkor annak meg kell felelnie a vonatkozó ETSI-szabványoknak. A frekvencia 433,92 MHz, a legnagyobb kisugárzott teljesítmény pedig 25 mW.
- 3.4. A járműbe beszerelt JRB nem befolyásolhatja a jármű teljesítményét (nem beállított állapotban) vagy biztonságos működését.
- 3.5. A JRB és annak alkatrészei nem aktivizálódhatnak véletlenül, különösen a motor működése közben.
- 3.6. A JRB vagy áramellátásának meghibásodása nem befolyásolhatja a jármű biztonságos működését.
- 3.7. A JRB-t, annak alkatrészeit és az általuk irányított részeket úgy kell megtervezni, kialakítani és beszerelni, hogy a legkisebbre csökkentse annak kockázatát, hogy bárki pl. kis költségű, könnyen elérhető szerszámok felhasználásával vagy a nagy nyilvánosság számára bármikor elérhető berendezésekkel vagy szerkezetekkel gyorsan, a figyelem felkeltése nélkül hatástalanítsa vagy megsemmisítse azokat.
- 3.8. A JRB beállítására és beállítás törlésére szolgáló eszközöket úgy kell megtervezni, hogy az ne érvénytelenítse az irányelv IV. mellékletében foglalt követelményeket. Az említett mellékletben foglalt alkatrészekhez való elektromos csatlakozások megengedettek.
- 3.9. A rendszer beszerelésének úgy kell történnie, hogy bármelyik riasztójelző áramkörének rövidre zárása, a rövidre zárt kör kivételével, ne hatástalanítsa a riasztóberendezés egyik funkcióját sem.
- 3.10. A JRB csak olyan indításgátlót tartalmazhat, amely megfelel az V. mellékletben foglalt követelményeknek.

4. **Részletes előírások**

- 4.1. A védelem mértéke

- 4.1.1. Különös követelmények

A JRB-nek legalább észlelnie és jeleznie kell a jármű bármelyik ajtajának, a motorháztetőnek és a csomagtartónak a kinyitását. A fényforrások, pl. az utastér világításának meghibásodása vagy kikapcsolása nem befolyásolhatja a szabályozási folyamatot.

Megengedett további hatékony, pl. a járműbe történő behatolás jelzésére, pl. az utastér-ellenőrzésre, ablaküveg-ellenőrzésre, bármilyen üvegezett felület törésének vagy a járműlopás kísérletének jelzésére szolgáló érzékelők/kijelzők, pl. elhajlásérzékelők használata, figyelemmel a riasztóberendezés szükségtelen megszólalásának megakadályozására tett intézkedésre (= téves riasztás, lásd 4.1.2. pont).

Amennyiben ezek a további érzékelők még a behatolás megtörténte után is (pl. az üvegezett felület törése miatt) vagy külső behatásra (pl. szél hatására) riasztójelzést idéznek elő, a fent említett érzékelők egyike által aktivált riasztójelzés a JRB ugyanazon az aktiválási időszakán belül legfeljebb tízszer aktiválódhat. Ebben az esetben az aktiválási időszakot az korlátozza, ha a jármű használója törli a beállítást.

Néhány további érzékelőtípus, pl. az utastér-ellenőrzés (ultrahangos, infravörös) vagy az elhajlásérzékelő stb. szándékosan is deaktiválható. Ebben az esetben a JRB beállítása előtt minden alkalommal külön, tudatos intézkedést kell tenni. Az érzékelők ne legyenek deaktiválhatók, amíg a riasztóberendezés beállított állapotban van.

4.1.2. Téves riasztás elleni védelem.

4.1.2.1. Megfelelő intézkedésekkel, pl.:

- a műszaki tervezés és az áramkör gépjárművekre jellemző feltételeinek megfelelő megválasztásával,
- a riasztóberendezésre és annak alkatrészeire vonatkozó működési és ellenőrzési elvek kiválasztásával és alkalmazásával,

biztosítható, hogy a JRB sem beállított, sem nem beállított helyzetében ne okozhassa a riasztójelzés szükségtelen megszólalását az alábbi esetekben:

- a járművet ért hatás: az 5.2.13. pontban meghatározott vizsgálat,
- elektromágneses összeférhetőség: az 5.2.12. pontban meghatározott vizsgálatok,
- az akkumulátorfeszültség folyamatos csökkenése: az 5.2.14. pontban meghatározott vizsgálat,
- az utastér-ellenőrzés téves riasztása: az 5.2.15. pontban meghatározott vizsgálat.

4.1.2.2. Ha a jóváhagyás kérelmezője pl. műszaki adatokkal bizonyítani tudja, hogy a téves riasztás elleni védelem megfelelően biztosított, a jóváhagyási vizsgálatokért felelős műszaki szolgálat nem írhat elő a fent említettek közül egy vagy több vizsgálatot.

4.2. Hallható riasztás

4.2.1. Általános rész

A riasztójelzésnek egyértelműen hallhatónak és felismerhetőnek kell lennie, és lényegesen különböznie kell a közúti forgalomban használt többi hangjelzéstől.

Az eredeti berendezés hallható figyelmeztető eszközén kívül a járműnek a JRB által vezérelt területére külön hallható riasztóeszköz is beszerelhető, ha ahhoz jogosulatlan személyek nem férhetnek hozzá könnyen és gyorsan.

A 4.2.3.1. pont szerinti külön hallható riasztójelzést szolgáltató eszköz alkalmazása esetén az eredeti berendezés szabványos, hallható figyelmeztető eszközét a JRB pótlólag is aktiválhatja, azzal a feltétellel, hogy a szabványos (általában könnyebben hozzáférhető) hallható figyelmeztető eszköz bármilyen szakszerűtlen kezelése nem befolyásolja a különálló hallható riasztóeszköz működését.

4.2.2. A hallható riasztás időtartama:

Legalább: 25 s

Legfeljebb: 30 s

A hallható riasztás legközelebb csak a jármű következő megérintése után, azaz a fent említett időtartam után szólalhat meg (korlátozások: lásd a 4.1.1. és 4.1.2. pontot).

A riasztóberendezés beállítása törlésének azonnal meg kell szakítania a riasztójelzést.

4.2.3. A hallható riasztásra vonatkozó előírások:

4.2.3.1. Az állandó hangszínű jelzést szolgáltató riasztóeszköz (állandó frekvenciaspektrum), pl. kürtök: akusztikus stb. adatai a melléklet 4. függeléke szerint.

Szaggatott riasztójelzés (be/ki):

Indítófrekvencia: 2 Hz \pm 1 Hz

Bekapcsolási idő = kikapcsolási idő \pm 10 %

- 4.2.3.2. Hallható riasztóeszköz frekvenciamodulációval: akusztikus stb. adatok a melléklet 4. függeléke szerint, de a lényeges frekvenciatartomány azonos átmenetével a fent említett tartományon belül (1800-tól 3550 Hz-ig) mindkét irányban.

Átmenő frekvencia $2 \text{ Hz} \pm 1 \text{ Hz}$

- 4.2.3.3. Hangszint

A hangforrás:

- vagy a 70/388/EGK irányelv 1. szakasza alapján jóváhagyott hallható figyelmeztető eszköz, vagy az e melléklet 4. függeléke 1. és 2. pontja követelményeinek megfelelő eszköz,
- az eredeti berendezés hallható figyelmeztető eszközétől különböző hangforrás esetén azonban a legalacsonyabb hangszint 100 dB (A) értékre csökkenthető, a melléklet 4. függelékének feltételei alapján mérve.

- 4.3. Optikai riasztó – ha be van szerelve

- 4.3.1. Általános rész

A járműbe történő behatolás vagy a jármű megérintése esetén az eszköznek egy, a 4.3.2. és 4.3.3. pontban meghatározott optikai riasztójelzést kell aktiválnia.

- 4.3.2. Az optikai riasztójelzés időtartama

Az optikai riasztójelzés időtartamának 25 másodperc és 5 perc között kell lennie a riasztás aktiválása után.

A riasztóberendezés beállítása törlésének azonnal le kell állítania a riasztójelzést.

- 4.3.3. Az optikai riasztójelzés típusa

A jármű valamennyi irányjelzőjének és/vagy utastér világításának villogása, beleértve az azonos áramkörön lévő összes lámpát.

Indítófrekvencia $2 \text{ Hz} \pm 1 \text{ Hz}$

A hallható jelzéskor az aszinkron jelzések is megengedettek.

Bekapcsolási idő = kikapcsolási idő $\pm 10 \%$

- 4.4. Rádióriasztás (üzenetküldés) – ha be van szerelve

A JRB magában foglalhatja a rádióon keresztül történő riasztójelzést kiadó eszközt.

- 4.5. A riasztóberendezés beállításának lezárása

Ha a motor működik, a riasztóberendezés szándékos vagy véletlen beállítása ne történhessen meg.

- 4.6. A JRB beállítása és beállításának törlése

- 4.6.1. Beállítás

A JRB beállításához bármilyen alkalmas eszköz megengedett, feltéve hogy ez az eszköz véletlenül sem okoz téves riasztást.

- 4.6.2. A beállítás törlése

A JRB beállításának törlését az alábbi eszközök egyikével vagy azok kombinációjával kell megvalósítani (az azonos teljesítményt nyújtó egyéb eszközök alkalmazása megengedett):

- 4.6.2.1. – mechanikus kulcs (a melléklet 3. függelékében foglalt követelményeknek megfelelően), amely párosulhat legalább 1000 variációt tartalmazó, kívülről működtetett központi járműzárrendszerrel,
- 4.6.2.2. – olyan elektromos/elektronikus eszköz, pl. távirányító, amely legalább 50 000 variációval rendelkezik, forgókódos és/vagy az azonosításhoz legalább 10 napra van szükség, pl. legkevesebb 50 000 variáció esetén 24 óra alatt 5000 variáció próbálható ki,
- 4.6.2.3. – mechanikus kulcs vagy elektromos/elektronikus eszköz a védett utastéren belül, időzített kimeneti/bemeneti késleltetéssel.

4.7. Kimeneti késleltetés

Ha a védett területre a JRB beállítására szolgáló kapcsolóeszközt szerelnek, kimeneti késleltetésről kell gondoskodni. Lehetővé kell tenni, hogy a kimeneti késleltetést a kapcsoló működtetését követő 15 s és 45 s közötti időn belül lehessen beállítani. A késleltetési időszak úgy módosítható, hogy megfeleljen az egyedi kezelői körülményeknek.

4.8. Bemeneti késleltetés

Ha a védett területre a JRB beállítására szolgáló kapcsolóeszközt szerelnek, a hallható és optikai riasztó jelzések aktiválását megelőzően legalább 5, de legfeljebb 45 s késleltetést kell lehetővé tenni. A késleltetési időszak úgy módosítható, hogy megfeleljen az egyedi kezelői körülményeknek.

4.9. Állapotkijelzés

4.9.1. A JRB állapotának kijelzése céljából (beállítás, beállítás törlése, riasztásbeállítási időszak, riasztás aktiválva) az optikai kijelzés az utastéren belül és kívül is megengedett. Az utastéren kívülre beszerelt optikai jelzések fényerőssége nem haladhatja meg a 0,5 cd-t.

4.9.2. Ha biztosított az olyan rövid távú „dinamikus” műveletek jelzése, mint a „beállítottól” „nem beállítottá” és fordítva történő módosítás, ennek a 4.9.1. pont szerint optikai úton kell megtörténnie. Az ilyen optikai jelzést az irányjelzők és/vagy az egy vagy több utastéri lámpa egyidejű működtetése is előállíthatja, azzal a feltétellel, hogy az irányjelzőkkel történő optikai jelzés időtartama nem haladja meg a 3 s-ot.

4.10. Áramellátás

A JRB áramforrása a jármű akkumulátora is lehet.

Adott esetben, az esetleges pótakkumulátornak újratölthetőnek kell lennie, de ez semmiképpen sem szolgáltatathat energiát a jármű elektromos rendszere többi részének.

4.11. A választható funkciókra vonatkozó előírások

4.11.1. Önellenőrzés, automatikus meghibásodásjelző

A JRB beállításakor az önellenőrző funkció észlelhet szabálytalan helyzeteket, pl. nyitott ajtók stb. (valószínűségi ellenőrzés), és ez a helyzet jelezhető is.

4.11.2. Pánikriasztó

A JRB (beállított vagy nem beállított) helyzetétől és/vagy funkciójától függetlenül optikai és/vagy hallható és/vagy rádióriasztás is megengedett. Az ilyen riasztót a járművön belülről kell beindítani, és ez nem befolyásolhatja a JRB (beállított vagy nem beállított) helyzetét. A jármű használója számára azt is lehetővé kell tenni, hogy kikapcsolja a pánikriasztót. Hallható riasztó esetén annak aktiválási hangzási időtartama nem korlátozható. A pánikriasztó nem gátolhatja meg a motor beindítását, illetve nem állíthatja le a motort, ha az már jár.

5. **Működési paraméterek és vizsgálati feltételek** ⁽¹⁾

5.1. Működési paraméterek

Az alábbi feltételek mellett a JRB valamennyi alkatrészének meghibásodás nélkül kell működnie.

5.1.1. Éghajlati feltételek

A környezeti hőmérséklet két osztálya az alábbiak szerint:

– °C-tól +85 °C-ig az utastérbe vagy a csomagterbe szerelendő alkatrészek esetén,

– °C-tól +125 °C-ig a motortérbe szerelendő alkatrészek esetén, kivéve, ha ezt ettől eltérően határozzák meg.

⁽¹⁾ Az optikai riasztóeszköz részeként használt és a személygépkocsi szabványos világítórendszerébe tartozó lámpáknak nem szükséges megfelelniük az 5.1. pontban foglalt működési paramétereknek, és azokon nem szükséges az 5.2. pont alatt felsorolt vizsgálatoknak elvégezni.

5.1.2. A beszerelési védelem foka

Az IEC 529-1989 kiadványával összhangban az alábbi védelmi fokozatok biztosítása szükséges:

- IP 40 az utastérbe szerelendő alkatrészeknél,
- IP 42 a nyitott sportautók/cabrioletok és mozgatható tetőelemes személygépkocsik utasterébe szerelendő alkatrészeknél, ha a berendezés elhelyezkedése miatt az IP 40-nél magasabb fokozatú védelem szükséges,
- IP 54 minden egyéb alkatrésznél.

A JRB gyártójának a berendezés bármely részének elhelyezésére vonatkozó, a por, víz és hőmérséklet tekintetében fennálló korlátozásokat a beszerelési utasításokban kell meghatározni.

5.1.3. Időjárás-állóság

Az IEC 68-2-30-1980 alapján hét nap.

5.1.4. Elektromos feltételek

Névleges tápfeszültség: 12 V

Működési tápfeszültség-tartomány: 9 V-tól 15 V-ig az 5.1.1. pont szerinti hőmérsékleti tartományban.

Megengedett időtartam túlfeszültség esetén 23 °C-on:

U = 18 V, legfeljebb 1 óra,

U = 24 V, legfeljebb 1 perc.

5.2. Vizsgálati feltételek

5.2.1. Működési vizsgálatok

5.2.1.1. Meg kell vizsgálni, hogy a JRB megfelel-e az alábbi előírásoknak:

- a riasztás időtartama a 4.2.2. és 4.3.2. pontnak,
- a frekvencia és a be/kikapcsolás aránya a 4.3.3., 4.2.3.1., illetve 4.3.2.3. pontnak,
- a riasztási ciklusok száma a 4.1.1. pontnak, adott esetben
- a zárásellenőrzést beállító riasztóberendezések a 4.5. pontnak.

5.2.1.2. Normál vizsgálati körülmények

Feszültség U = 12 V ± 0,2 V

Hőmérséklet T = 23 °C ± 5 °C

5.2.2. Hőmérséklettel és feszültség-ingadozással szembeni ellenállás

Azt is ellenőrizni kell, hogy a berendezések az alábbi körülmények között megfelelnek-e az 5.2.1.1. pontban meghatározottaknak:

5.2.2.1. Vizsgálati hőmérséklet T = -40 °C ± 2 °C

Vizsgálati feszültség U = 9 V ± 0,2 V

Tárolás időtartama 4 óra

5.2.2.2. Az utastérbe vagy a csomagtartóba szerelendő részeknél

Vizsgálati hőmérséklet T = 85 °C ± 2 °C

Vizsgálati feszültség U = 15 V ± 0,2 V

Tárolás időtartama 4 óra

5.2.2.3. A motortérbe szerelendő részeknél, kivéve ha más előírás van érvényben

Vizsgálati hőmérséklet T = 125 °C ± 2 °C

Vizsgálati feszültség U = 15 V ± 0,2 V

Tárolás időtartama 4 óra

5.2.2.4. A JRB-t mind beállított, mind nem beállított állapotban óránként 18 V ± 0,2 V túlfeszültségnek kell kitenni.

- 5.2.2.5. A JRB-t mind beállított, mind nem beállított állapotban percenként $24\text{ V} \pm 0,2\text{ V}$ túlfeszültségnek kell kitenni.
- 5.2.3. Biztonságos működés az idegen test és vízzáróság szempontjából végzett vizsgálatot követően
- Az idegen test és vízzáróság szempontjából az IEC 529-1989 alapján végzett vizsgálat után az 5.1.2. pont szerinti védelmi fokozatoknál az 5.2.1. pont szerinti működési vizsgálatokat meg kell ismételni.
- 5.2.4. A kondenzvízvizsgálat utáni biztonságos működés
- Az IEC 68-2-30-1980 szerint elvégzendő, nedvességgel szembeni ellenállással kapcsolatos vizsgálat után az 5.2.1. pont szerinti működési vizsgálatokat meg kell ismételni.
- 5.2.5. Fordított polaritással szembeni biztonsági vizsgálat
- A JRB-t és annak alkatrészeit a 2 percen keresztül 13 V -ig fenntartott fordított polaritás nem károsíthatja.
- A vizsgálat után az 5.2.1. pont szerinti működési vizsgálatokat meg kell ismételni.
- 5.2.6. Rövidzárlatokkal szembeni védelemre vonatkozó vizsgálat
- A JRB összes 13 V -os és/vagy biztosítékkal ellátott elektromos kapcsolatának földzárlattól mentesnek kell lennie.
- A vizsgálat után az 5.2.1. pont szerinti működési vizsgálatokat meg kell ismételni, szükség esetén a biztosítékok cseréjével.
- 5.2.7. Energiafogyasztás beállított helyzetben
- Az 5.2.1.2. pontban megadott feltételekkel beállított helyzetben mérhető energiafogyasztás a teljes riasztóberendezésnél nem haladhatja meg a 20 mA -t, beleértve az állapotkijelzőt és az indításgátlót, ha van ilyen beszerelve.
- 5.2.8. Rázópróba utáni biztonságos működés
- 5.2.8.1. Ennél a vizsgálatnál az alkatrészeket az alábbi két típusra kell osztani:
1. típus: a szokásos módon a járműbe szerelt alkatrészek;
 2. típus: a motorhoz csatlakoztatható alkatrészek.
- 5.2.8.2. Az alkatrészeket/JRB-t szinuszos rázásnak kell kitenni, amelynek jellemzői az alábbiak:
- 5.2.8.2.1. Az 1. típusnál
- A frekvencia 10 Hz -től 500 Hz -ig változik maximum $\pm 5\text{ mm}$ amplitúdó és maximum 3 g gyorsulás esetén (0-csúcsérték).
- 5.2.8.2.2. A 2. típusnál
- A frekvencia 20 Hz -től 300 Hz -ig változik maximum $\pm 2\text{ mm}$ amplitúdó és maximum 15 g gyorsulás esetén (0-csúcsérték).
- 5.2.8.2.3. Mind az 1., mind a 2. típusnál:
- a frekvenciaingadozás 1 oktáv/perc ;
- a vizsgálati ciklusok száma 10 , a vizsgálatot végig mind a 3 tengelyen el kell végezni;
- a rázásokat alacsony frekvencián a legnagyobb állandó amplitúdónál, a magas frekvenciákon pedig legnagyobb állandó gyorsulásnál kell kifejezni.
- 5.2.8.3. A vizsgálat alatt a JRB-t elektromosan csatlakoztatni kell, a vezetékét pedig 200 mm után megtámasztani.
- 5.2.8.4. A rázóvizsgálat után a működési vizsgálatot az 5.2.1. pontnak megfelelően meg kell ismételni.
- 5.2.9. Tartóssági vizsgálat
- Az 5.2.1.2. pontban meghatározott vizsgálati feltételek között 300 teljes (hallható és/vagy optikai) riasztási fázist kell beindítani, a hallható eszközknél 5 perces pihenőidővel.

- 5.2.10. A (járművön kívülre szerelt) külső kulcskapcsolásra vonatkozó vizsgálatok
- Az alábbi vizsgálatokat csak akkor kell elvégezni, ha az eredeti berendezés ajtózárlának záróhengerét nem használják.
- 5.2.10.1. A kulcskapcsolást úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy az teljesen hatékony maradjon:
- 2500 beállított/nem beállított ciklus után is minden irányban, amelyet követően, a berendezést az IEC 68-2-11-1981 alapján
 - legalább 96 órára sópermetkamrában végzett korrózióvizsgálatnak vetik alá.
- 5.2.11. A rendszerek vizsgálata az utastér védelmének szempontjából
- Ha (a függőleges elem középpontjától mérve) 0,3 m-re egy 0,2 × 0,15 m-es függőleges elemet helyeznek az egyik nyitott első ajtóablakon keresztül az utastérbe a jármű eleje felé az úttal párhuzamosan 0,4 m/s sebességgel, a jármű hosszanti szimmetriáskjával 45°-os szöget bezárva (lásd a melléklet 2. függelékében szereplő rajzot), a riasztónak aktiválódnia kell.
- 5.2.12. Elektromágneses összeférhetőség
- A jármű riasztóberendezéseinek meg kell felelniük a vonatkozó műszaki követelményeknek, különös tekintettel az elektromágneses összeférhetőségre (EMC).
- 5.2.13. Téves riasztással szembeni védelem a járművet ért ütés esetén
- Ellenőrizni kell, hogy egy 165 mm átmérőjű (70 ± 10) Shore A keménységű félgömb test hajlított felülete által a jármű karosszériájára vagy üvegezett felületére bárhol kifejtett, 4,5 joule-ig terjedő ütés nem okoz téves riasztást.
- 5.2.14. Téves riasztással szembeni védelem feszültségcsökkenés esetén
- Ellenőrizni kell, hogy a fő akkumulátorfeszültség 0,5 V/h értékkel 3 V-ra történő folyamatos lecsökkenése nem okoz-e téves riasztást.
- Vizsgálati feltételek: lásd az 5.2.1.2. pontban.
- 5.2.15. Az utastérvezérlés téves riasztásával szembeni védelemre vonatkozó vizsgálat
- A 4.1.1. pont alapján az utastér védelmére szolgáló rendszereket normál körülmények között a járművel együtt kell vizsgálni (5.2.1.2. pont).
- A gyártó utasításainak megfelelően beszerelt rendszer nem aktiválódhat, ha azon az 5.2.13. pontban leírt vizsgálatot 0,5 s időközönként 5-ször elvégzik.
- A jármű külső részeit érintő vagy a körülötte mozgó személy jelenléte (zárt ablakoknál) nem okozhat téves riasztást.
- 6. Utasítások**
- Minden JRB-hez az alábbiakat kell mellékelni:
- 6.1. Beszerelési utasítások
- 6.1.1. Azon járműveknek és járműmodelleknek a felsorolása, amelyekhez az eszközt tervezték. A felsorolás lehet különös vagy általános, pl. „valamennyi benzinmotoros és 12 V-os negatív földelésű akkumulátorral szerelt személygépkocsi”.
- 6.1.2. A fényképekkel és/vagy teljesen egyértelmű rajzokkal illusztrált beszerelési módszer.
- 6.1.3. Indításgátlót is magában foglaló JRB esetén, az V. mellékletben foglalt előírásoknak történő megfelelés szempontjából további utasításokat is mellékelni kell.
- 6.2. Üres beszerelési igazolás, amelyre az 1. függelékben található példa.
- 6.3. A JRB vásárlója számára készült általános nyilatkozat, amely a következő pontokra hívja fel a figyelmet:
- a JRB-t a gyártó utasításaival összhangban kell beszerelni,

- a beszereléssel ajánlatos megfelelő szakembert megbízni (a JRB gyártójához lehet fordulni, hogy nevezzen meg erre alkalmas szakembert),
 - a JRB-vel szállított beszerelési igazolást a beszerelést végző szakembernek kell kitöltenie.
- 6.4. Használati utasítás
- 6.5. Karbantartási utasítás
- 6.6. A JRB-n elvégzett bármilyen módosítás vagy kiegészítés veszélyeire vonatkozó általános figyelmeztetés; ezek a változtatások és kiegészítések automatikusan érvénytelenítenek a 6.2. pontban említett beszerelési igazolást.
- 6.7. Az irányelv I. mellékletében említett típus-jóváhagyási jel és/vagy az irányelvben említett megfelelőségi igazolás helyének megadása.

II. RÉSZ

A JÁRMŰ RIASZTÓBERENDEZÉSÉNEK JÓVÁHAGYÁSA

Amennyiben a melléklet I. része szerint jóváhagyott JRB-t olyan járműben alkalmazzák, amelyet a melléklet II. része szerint nyújtottak be jóváhagyásra, a melléklet I. része szerinti jóváhagyás megszerzése érdekében a JRB-n elvégzendő vizsgálatokat nem kell megismételni.

7. Fogalommeghatározások

Az irányelv II. részének alkalmazásában

- 7.1. „Riasztóberendezés(ek)” (RB) a járműtípusba eredeti felszerelésként beszerelt alkatrészek rendszere, amelyet arra terveztek, hogy jelezze a járműbe történő behatolást vagy a jármű megérintését; ezek a rendszerek a jármű jogosulatlan használatának megakadályozása érdekében további védelmet biztosíthatnak.
- 7.2. „Járműtípus a riasztóberendezés tekintetében” azok a járművek, amelyek nem különböznek jelentősen olyan fontos vonatkozásokban, mint:
- a gyártó cégneve vagy jele,
 - az RB teljesítményét jelentősen befolyásoló járműtulajdonságok,
 - az RB vagy JRB típusa és konstrukciója.
- 7.3. A II. részre vonatkozó többi meghatározást e melléklet 2. pontja tartalmazza.

8. Általános előírások

- 8.1. Az RB tervezésének és kialakításának olyannak kell lennie, hogy az a járműbe történő behatolás vagy a jármű megérintése esetén vészjelzést adjon.
- A vészjelzés lehet hallható riasztás, továbbá optikai riasztóeszközöket is tartalmazhat, illetve lehet rádió-riasztás vagy a fentiek kombinációja is.
- 8.2. A riasztóberendezésekkel felszerelt járműveknek meg kell felelniük a vonatkozó műszaki követelményeknek, különösen az elektromágneses összeférhetőség tekintetében (EMC).
- 8.3. Ha az RB lehetővé teszi a rádión keresztül történő irányítást, pl. a beállítást és a beállítás törlését, illetve a riasztás továbbítását, akkor annak meg kell felelnie a vonatkozó ETSI-szabványoknak (lásd a 3.3. ponthoz tartozó 3. lábjegyzetet). A frekvenciának 433,92 MHz-nek, a legnagyobb kisugárzott teljesítménynek pedig 25 mW-nak kell lennie.
- 8.4. Az RB és annak alkatrészei nem aktivizálódhatnak véletlenül, különösen a motor működése közben.
- 8.5. Az RB vagy az RB áramellátásának meghibásodása nem befolyásolhatja a jármű biztonságos működését.

- 8.6. A riasztóberendezést, annak alkatrészeit és az általuk vezérelt részeket úgy kell beszerezni, hogy minimális legyen annak kockázata, hogy bárki pl. kis költségű, könnyen elérhető szerszámok felhasználásával vagy a nagy nyilvánosság számára bármikor elérhető berendezésekkel vagy szerkezetekkel gyorsan, a figyelem felkeltése nélkül hatástalanítsa vagy megsemmisítse azokat.
- 8.7. A rendszer beszerelésének úgy kell történnie, hogy bármelyik riasztójelző áramkörének rövidre zárása, a rövidre zárt kör kivételével, ne hatástalanítsa a riasztóberendezés egyik funkcióját sem.
- 8.8. Az RB csak olyan indításgátlót tartalmazhat, amely megfelel az V. mellékletben foglalt követelményeknek.
9. Részletes előírások
- 9.1. A védelem mértéke
- 9.1.1. Különös követelmények

Az RB-nek legalább észlelnie és jeleznie kell a jármű bármelyik ajtajának, a motorháztetőnek és a csomagtartónak a kinyitását. A fényforrások, pl. az utastér világításának meghibásodása vagy kikapcsolása nem befolyásolhatja a szabályozási folyamatot.

Megengedett további hatékony, például

- a járműbe történő behatolás jelzésére az utastér-ellenőrzésre, ablaküveg-ellenőrzésre, bármilyen üvegezett felület törésének, vagy
- a járműlopás kísérletének jelzésére szolgáló érzékelők/kijelzők, például elhajlásérzékelők használata,

figyelemmel a riasztóberendezés szükségtelen megszólalásának megakadályozására tett intézkedésre (téves riasztás, lásd a 9.1.2. pontot).

Amennyiben ezek a további érzékelők még a behatolás megtörténte után is (pl. az üvegezett felület törése miatt) vagy külső behatásra (pl. szél hatására) riasztójelzést idéznek elő, a fent említett érzékelők egyike által aktivált riasztójelzés az RB ugyanazon az aktiválási időszakán belül legfeljebb tízszer aktiválódhat.

Ebben az esetben az aktiválási időszakot az korlátozza, ha a jármű használója törli a beállítást.

Néhány további érzékelőtípus, pl. az utastér-ellenőrzés (ultrahangos, infravörös) vagy az elhajlásérzékelő stb. szándékosan is deaktiválható. Ebben az esetben az RB beállítása előtt minden alkalommal külön, tudatos intézkedést kell tenni. Az érzékelőket ne lehessen deaktiválni, amíg a riasztóberendezés beállított állapotban van.

- 9.1.2. Téves riasztás elleni védelem
- 9.1.2.1. Biztosítani kell, hogy az RB sem beállított, sem nem beállított helyzetében ne okozhassa a riasztójelzés szükségtelen megszólalását az alábbi esetekben:
- a járművet ért hatás: az 5.2.13. pontban meghatározott vizsgálat,
 - az akkumulátorfeszültség folyamatos lemerülés általi csökkenése: az 5.2.14. pontban meghatározott vizsgálat,
 - az utastér-ellenőrzés téves riasztása: az 5.2.15. pontban meghatározott vizsgálat.
- 9.1.2.2. Ha a jóváhagyás kérelmezője pl. műszaki adatokkal bizonyítani tudja, hogy a téves riasztás elleni védelem megfelelően biztosított, a jóváhagyási vizsgálatokért felelős műszaki szolgálat nem írhat elő a fent említettek közül egy vagy több vizsgálatot.
- 9.2. Hallható riasztás
- 9.2.1. Általános rész

A riasztójelzésnek egyértelműen hallhatónak és felismerhetőnek kell lennie, és lényegesen különböznie kell a közúti forgalomban használt többi hangjelzéstől.

Az eredeti berendezés hallható figyelmeztető eszközén kívül a járműnek az RB által vezérelt területére külön hallható riasztóeszköz is beszerezhető, ha ahhoz jogosulatlan személyek nem férhetnek hozzá könnyen és gyorsan.

A 9.2.3.1 pont szerinti külön hallható riasztójelzést szolgáltató eszköz alkalmazása esetén az eredeti berendezés szabványos hallható figyelmeztető eszközét a JRB pótlólag is aktiválhatja, azzal a feltétellel, hogy a szabványos (általában könnyebben hozzáférhető) hallható figyelmeztető eszköz bármilyen szakszerűtlen kezelése nem befolyásolja a különálló hallható riasztóeszköz működését.

9.2.2. A hallható riasztás időtartama:

Minimálisan: 25 s

Maximálisan: 30 s

A hallható riasztás legközelebb csak a jármű következő megérintése után, azaz a fent említett időtartam után szólalhat meg (korlátozások: lásd a 9.1.1. és 9.1.2. pontot).

A riasztóberendezés beállításának törlésének azonnal meg kell szakítania a riasztójelzést.

9.2.3. A hallható riasztásra vonatkozó előírások.

9.2.3.1. Az állandó hangszínű jelzést szolgáltató riasztóeszköz (állandó frekvenciaspektrum), pl. kürtök: akusztikus stb. adatai e melléklet 4. függeléke szerint.

Szagatott riasztójelzés (be/ki):

Indítófrekvencia: 2 Hz \pm 1 Hz

Bekapcsolási idő = kikapcsolási idő \pm 10 %

9.2.3.2. Hallható riasztóeszköz frekvenciamodulációval:

akusztikus stb. adatok a melléklet 4. függeléke szerint, de a lényeges frekvenciatartomány azonos átmenetével a fent említett tartományon belül (1800-tól 3550 Hz-ig) mindkét irányban.

Átmenő frekvencia 2 Hz \pm 1 Hz

9.2.3.3. Hangszint

A hangforrás:

– vagy a 70/388/EGK irányelv 1. szakasza alapján jóváhagyott hallható figyelmeztető eszköz vagy az e melléklet 4. függeléke 1. és 2. pontja követelményeinek megfelelő eszköz,

– az eredeti berendezés hallható figyelmeztető eszközétől különböző hangforrás esetén azonban a minimális hangszint 100 dB (A) értékre csökkenthető, a melléklet 4. függelékének feltételei alapján mérve.

9.3. Optikai riasztó - ha be van szerelve

9.3.1. Általános rész

A járműbe történő behatolás vagy a jármű megérintése esetén az eszköznek egy, a 9.3.2. és 9.3.3. pontban meghatározott optikai riasztójelzést kell aktiválnia.

9.3.2. Az optikai riasztójelzés időtartama

Az optikai riasztójelzés időtartamának 25 másodperc és 5 perc között kell lennie a riasztás aktiválása után. A riasztóberendezés beállítása törlésének azonnal le kell állítania a riasztójelzést.

9.3.3. Az optikai riasztójelzés típusa

A jármű valamennyi irányjelzőjének és/vagy utastér világításának villogása, beleértve az azonos áramkörön lévő összes lámpát.

Indítófrekvencia 2 Hz \pm 1 Hz

A hallható jelzések az aszinkron jelzések is megengedettek.

Bekapcsolási idő = kikapcsolási idő \pm 10 %

9.4. Rádióriasztás (üzenetküldés) – ha be van szerelve

Az RB magában foglalhatja a rádió keresztlül történő riasztójelzést kiadó eszközt.

- 9.5. A riasztóberendezés beállításának lezárása
- Ha a motor működik, a riasztóberendezés szándékos vagy véletlen beállítása ne történhessen meg.
- 9.6. A riasztóberendezés beállítása és beállításának törlése
- 9.6.1. Beállítás
- Az RB beállításához bármilyen alkalmas eszköz megengedett, feltéve hogy ez az eszköz véletlenül sem okoz téves riasztást.
- 9.6.2. A beállítás törlése
- Az RB beállításának törlését az alábbi eszközök egyikével vagy azok kombinációjával kell megvalósítani (az azonos teljesítményt nyújtó egyéb eszközök alkalmazása megengedett):
- 9.6.2.1. mechanikus kulcs (a melléklet 3. függelékében foglalt követelményeknek megfelelően), amely párosulhat legalább 1000 variációt tartalmazó, kívülről működtetett központi járműzár-rendszerrel,
- 9.6.2.2. olyan elektromos/elektronikus eszköz, pl. távirányító, amely legalább 50 000 variációval rendelkezik, forgókódos és/vagy az azonosításhoz legalább 10 napra van szüksége, pl. legkevesebb 50 000 variáció esetén 24 óra alatt 5000 variáció próbálható ki,
- 9.6.2.3. mechanikus kulcs vagy elektromos/elektronikus eszköz a védett utastéren belül, időzített kimeneti/bemeneti késleltetéssel.
- 9.7. Kimeneti késleltetés
- Ha a védett területre az RB beállítására szolgáló kapcsolóeszközt szerelnek, kimeneti késleltetésről kell gondoskodni. Lehetővé kell tenni, hogy a kimeneti késleltetést a kapcsoló működtetését követő 15 s és 45 s közötti időn belül lehessen beállítani. A késleltetési időszak úgy módosítható, hogy megfeleljen az egyedi kezelői körülményeknek.
- 9.8. Bemeneti késleltetés
- Ha a védett területre az RB beállítására szolgáló kapcsolóeszközt szerelnek, a hallható és optikai riasztó jelzések aktiválását megelőzően legalább 5, de legfeljebb 45 s késleltetést kell lehetővé tenni. A késleltetési időszak úgy módosítható, hogy megfeleljen az egyedi kezelői körülményeknek.
- 9.9. Állapotkijelzés
- 9.9.1. Az RB állapotának kijelzése céljából (beállítás, beállítás törlése, riasztásbeállítási időszak, riasztás aktiválva) az optikai kijelzés az utastéren belül és kívül is megengedett. Az utastéren kívülre beszerelt optikai jelzések fényerőssége nem haladhatja meg a 0,5 cd-t.
- 9.9.2. Ha biztosított az olyan rövid távú „dinamikus” műveletek jelzése, mint a „beállítottól” „nem beállítottra” és fordítva történő módosítás, ennek a 9.9.1. pont szerint optikai úton kell megtörténnie. Az ilyen optikai jelzést az irányjelzők és/vagy az egy vagy több utastéri lámpa egyidejű működtetése is előállíthatja, azzal a feltétellel, hogy az irányjelzőkkel történő optikai jelzés időtartama nem haladja meg a 3 s-ot.
- 9.10. Áramellátás
- Az RB áramforrása a jármű akkumulátora is lehet.
- Adott esetben, az esetleges pótakkumulátornak újratölthetőnek kell lennie, de ez semmiképpen sem szolgáltatott energiát a jármű elektromos rendszere többi részének.
- 9.11. A választható funkciókra vonatkozó előírások
- 9.11.1. Önellenőrzés, automatikus meghibásodásjelző
- Az RB beállításakor az önellenőrző funkció észlelhet szabálytalan helyzeteket, pl. nyitott ajtók stb. (valószínűségi ellenőrzés), és ez a helyzet jelezhető is.

9.11.2. Pánikriasztó

Az RB (beállított vagy nem beállított) helyzetétől és/vagy funkciójától függetlenül optikai és/vagy hallható és/vagy rádióriasztás is megengedett. Az ilyen riasztót a járművön belülről kell beindítani, és ez nem befolyásolhatja az RB (beállított vagy nem beállított) helyzetét. A jármű használója számára azt is lehetővé kell tenni, hogy kikapcsolja a pánikriasztót. Hallható riasztó esetén annak aktiválási hangzási időtartama nem korlátozható. A pánikriasztó nem gátolhatja meg a motor beindítását, illetve nem állíthatja le a motort, ha az már jár.

10. **Vizsgálati feltételek**

A JRB vagy RB minden alkatrészét az 5. pontban leírt eljárásokkal összhangban kell megvizsgálni.

Ez a követelmény nem vonatkozik:

- 10.1. azokra az alkatrészekre, amelyek a jármű részeként szereltek be és vizsgáltak meg, akár van JRB/RB a járműben, akár nincs (pl. lámpák); vagy
- 10.2. azokra az alkatrészekre, amelyeket korábban a jármű részeként vizsgáltak, és ezt okmánnyal igazolták.

11. **Utasítások**

Minden járműhöz az alábbiakat kell mellékelni:

- 11.1. Használati utasítás
- 11.2. Karbantartási utasítás
- 11.3. Általános figyelmeztetés a rendszeren elvégzett bármilyen módosítás vagy kiegészítés veszélyeire vonatkozóan.

1. függelék

A beszerelési igazolás mintája

Alulírott... mint szakképzett szerelő igazolom, hogy az alábbiakban ismertetett jármű riasztóberendezés beszerelését a rendszer gyártójának beszerelési utasításainak megfelelően végeztem.

A jármű leírása:

Gyártmány:

Típus:

Sorozatszám:

Nyilvántartási szám:

A jármű riasztóberendezés leírása:

Gyártmány:

Típus:

Jóváhagyási szám:

Készült:..... dátum:.....-án/én

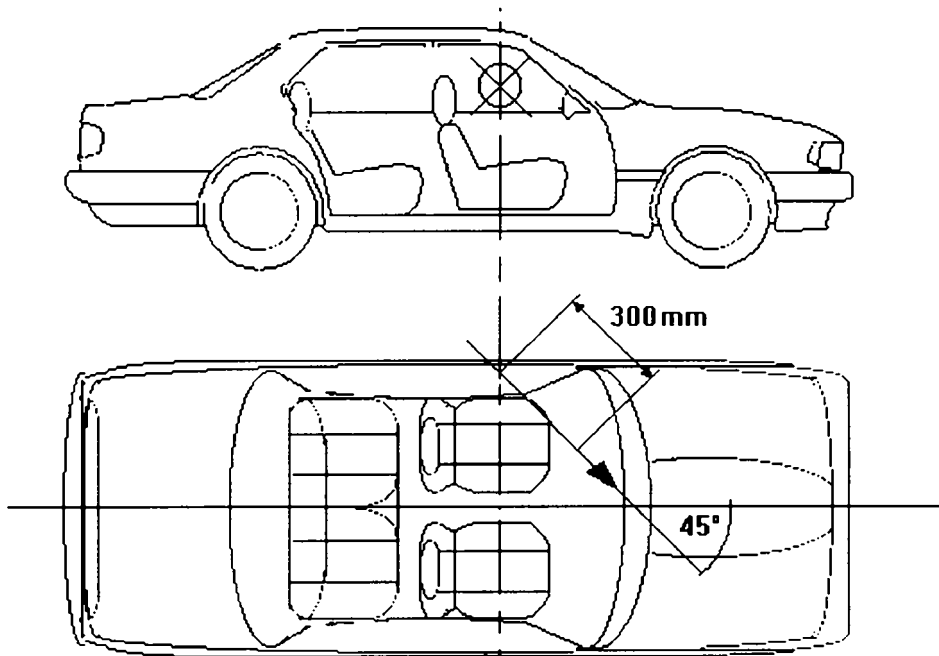
A szerelő teljes címe (és szükség esetén bélyegzője):

Aláírás:.....
(kérjük, adja meg a beosztást)

2. függelék

5.2.11. pont

Az utastér védelmére szolgáló vizsgálórendszerek

3. függelék

A mechanikus kulcsos kapcsolókra vonatkozó előírások

1. A kulcsos kapcsoló hengere 1 mm-nél nagyobb mértékben nem emelkedhet ki a motorburkolatból, és a kiemelkedő résznek kúp alakúnak kell lennie.
2. A hengermag és a hengerház közötti csatlakozásnak 600 N húzóerővel és 25 Nm forgatónyomatékkal szemben ellenállónak kell lennie.
3. A kulcsos kapcsolót fúrásnak ellenálló hengerrel kell felszerelni.
4. A kulcsprofilnak legalább 1000 érvényes változtatási lehetőséggel kell rendelkeznie.
5. A kulcsos kapcsolót ne lehessen olyan kulccsal működtetni, amely akár csak egy elem tekintetében különbözik a kulcsos kapcsolóba illeszkedő kulcstól.
6. A külső záruk kulcsnyílásait a szennyeződések és/vagy víz bejutása ellen lezárással vagy egyéb módon védeni kell.

4. függelék

Hallható riasztóeszközökre (HRE) vonatkozó műszaki előírások

1. A HRE-nek folyamatos és egységes hangot kell kibocsátania, akusztikus spektruma pedig jelentősen nem változhat meg működése közben. A váltóárammal ellátott HRE-k esetén ez a követelmény csak állandó generátorsebességnél, a 2.1.3.2. pontban meghatározott tartományon belül alkalmazandó.
2. A HRE-nek olyan akusztikus jellemzőkkel (az akusztikus energia hangnyomásszintjének spektrális eloszlása) és mechanikai jellemzőkkel kell rendelkeznie, amelyek, a feltüntetett sorrendben, eleget tudnak tenni az alábbi vizsgálatoknak:

- 2.1. A hangjellemzők mérése

- 2.1.1. A HRE-t lehetőleg visszhangzásmentes környezetben kell vizsgálni. Lehetőség van azonban félig visszhangzásmentes kamrában vagy nyílt terepen történő vizsgálatra is. Ebben az esetben, a talaj-visszaverődés elkerülésére óvintézkedések megtétele szükséges a mérési területen belül (például több elnyelő ernyő kialakításával). Ellenőrizni kell azt is, hogy teljesül az a követelmény, amely szerint a gömbszerű szétágazás legalább 5 m sugarú félgömbön belül 1 dB-ig, a mérendő legnagyobb frekvenciáig terjedjen, különösen a mérés irányában és a berendezés és a mikrofon magasságában.

A környező zajszintnek a mérendő hangnyomásszintnél legalább 10 dB-lel alacsonyabbnak kell lennie.

A vizsgálandó eszközt és a mikrofont azonos magasságban kell elhelyezni. Ennek a magasságnak 1,15 és 1,25 m között kell lennie. A mikrofon legnagyobb érzékenysége tengelyének egybe kell esnie az eszköz legnagyobb hangszintjének irányával.

A mikrofont úgy kell elhelyezni, hogy hangszórómembránja az eszköz hangkibocsátó nyílásának síkjától számítva $2 \pm 0,01$ m magasságban legyen. Több kibocsátónyílással rendelkező eszközök esetében a távolságot a mikrofonhoz legközelebb eső kibocsátónyílás síkjához viszonyítva kell meghatározni.

- 2.1.2. A hangnyomásszintek méréseit az IEC 651. kiadványának első kiadásában (1979) foglalt meghatározásoknak megfelelő első osztályú precíziós hangszintmérővel kell végezni.

Minden mérést az „F” időálló alkalmazásával kell végezni. Az általános hangnyomásszint mérésének az „A” súlyozó görbe alkalmazásával kell történnie.

A kibocsátott hang spektrumát az akusztikus jel Fourier-féle átalakításának megfelelően kell mérni. Lehetőség van az IEC 225. kiadványának első kiadásában (1966) foglalt meghatározásoknak megfelelő egyharmad oktáv szűrők használatára is:

ebben az esetben a 2500 Hz közepes átviteli frekvenciában a hangnyomásszintet a 2000, 2500 és 3150 Hz egyharmados közepes átviteli frekvenciákban lévő hangnyomás négyzetes középértékeinek hozzáadásával kell meghatározni.

Minden esetben csak a Fourier átalakítási módszert lehet referenciamódszerként figyelembe venni.

- 2.1.3. A HRE-t, adott esetben, az alábbi feszültségű árammal látják el:

- 2.1.3.1. egyenárammal ellátott HRE esetén, az elektromos áramforrás végpontján mért, illetve a 6, 12 vagy 24 voltos névleges feszültségnek megfelelő 6,5, 13 vagy 26 voltos vizsgálati feszültségek egyikével;

- 2.1.3.2. váltóárammal ellátott HRE esetén, a rendszerint ezzel a HRE-típussal együtt alkalmazott villamos áramfejlesztő által szolgáltatott árammal. A HRE akusztikus jellemzőit a generátor gyártója által folyamatos működés esetére megadott legnagyobb sebesség 50 %-ának, 75 %-ának és 100 %-nak megfelelő villamos áramfejlesztő-sebességeknél kell feljegyezni. A vizsgálat alatt a villamos áramfejlesztő semmilyen egyéb elektromos terheléssel nem terhelhető. A 3. pontban ismertetett tartóssági vizsgálatra a berendezés gyártója által jelzett, a fenti tartományból kiválasztott sebességen kerül sor.

- 2.1.4. Ha az egyenárammal ellátott HRE vizsgálatkor egyenirányított áramforrást használnak, a végpontokon mért feszültség változó összetevője, amennyiben a figyelmeztető eszközök működésben vannak, végponttól végpontig nem lehet több 0,1 voltnál.

- 2.1.5. Az egyenárammal ellátott HRE esetében a csatlakozóvezetékek ellenállásának, beleértve a végpontokat és csatlakozásokat is, a lehető legjobban meg kell közelítenie az alábbi értékeket:
- 0,05 ohm a 6 voltos áramkörnél,
 - 0,10 ohm a 12 voltos áramkörnél,
 - 0,20 ohm a 24 voltos áramkörnél.
- 2.1.6. Az eszközt a gyártó által rendelkezésre bocsátott alkatrész vagy alkatrészek felhasználásával olyan támasztékra kell szilárdan felszerelni, amelynek tömege legalább 10-szerese az eszközének, és legalább 30 kg. Ezen felül gondoskodni kell annak biztosításáról, hogy a támaszték oldalain lévő visszaverődések és a saját vibrációk ne legyenek értékelhető hatással a mérési eredményekre.
- 2.1.7. A fentiekben foglalt feltételek között az „A” görbének megfelelően súlyozott hangnyomásszint nem haladhatja meg a 118 dB-t (A).
- 2.1.7.1. Ezen felül az 1800-tól 3500 Hz-es frekvenciasávon lévő hangnyomásszintnek meg kell haladnia a 3500 Hz feletti frekvencia bármelyik összetevőjének hangnyomásszintjét, és semmi esetben sem lehet 105 dB (A) vagy annál nagyobb.
- 2.1.8. A fenti előírásoknak az alábbi 3. pontban említett tartóssági vizsgálatnak alávetett eszköznek is eleget kell tennie, az egyenárammal ellátott HRE-re vonatkozó névleges feszültségének 115 %-a és 95 %-a között változó tápfeszültség mellett, vagy váltóárammal ellátott HRE esetében, folyamatos működéshez a gyártó által megadott áramfejlesztő legnagyobb sebességének 50 %-a és 100 %-a között.
- 2.1.9. Az aktiválás időpontja és a 2.1.7. pontban megállapított minimális hangszint elérése között eltelt idő, 20 ± 5 °C-os környezeti hőmérsékleten mérve, nem haladhatja meg a 0,2 s-ot.
- Ez a rendelkezés különösen vonatkozik a pneumatikus vagy elektropneumatikus működésű eszközökre.
- 2.1.10. A gyártó előírásaival összhangban pneumatikus körrel szerelt pneumatikus vagy elektropneumatikus működésű eszközöknek az elektromos működésű hallható HRE-hez szükséges teljesítménnyel azonos akusztikus teljesítménnyel kell rendelkezniük.
- 2.1.11. Olyan több hangforrással rendelkező eszközök esetén, amelyekben minden egyes hangkibocsátó egység képes függetlenül működni, a fent meghatározott minimális értékeket akkor kell elérni, amikor az egyes alkotóegységeket külön-külön működtetik. Az általános hangszint legnagyobb értéke az összes alkotóegység egyidejű működtetése esetén sem haladható meg.
3. Tartóssági vizsgálatok
- 3.1. A HRE-t a 2.1.3. és 2.1.5. pontban meghatározott névleges feszültséggel és csatlakozóvezetékekkel kell ellátni, és 50 000-szer kell működtetni, minden esetben egy másodpercig, amelyet négy másodperces szünet követ. A vizsgálat alatt a HRE-t megközelítőleg 10 m/s sebességű léghuzattal kell hűteni.
- 3.2. Ha a vizsgálatot visszahangzásmentes szobában végzik el, annak elegendő nagyságúnak kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye az eszköz által a tartóssági vizsgálat során kibocsátott hő normál szétoszlását.
- 3.3. A vizsgáloterem környezeti hőmérsékletének $+15$ és $+30$ °C között kell lennie.
- 3.4. Ha a HRE hangszint tulajdonságai az előírt ismétlésszám felének elvégzése után már nem egyeznek meg a vizsgálat előtti értékekkel, a HRE-t be lehet állítani. Az előírt ismétlésszámú működtetés és a további beállítás után, szükség esetén, a HRE-n a 2.1. pontban leírt vizsgálatot kell elvégezni.
- 3.5. Az elektropneumatikus figyelmeztető eszközöket a gyártó által ajánlott olajjal minden 10 000 megismételt üzemelés után újra lehet kenni.
4. Jóváhagyási vizsgálatok
- 4.1. A vizsgálatokat a gyártó által jóváhagyásra benyújtott mindegyik típusból két-két mintán kell elvégezni; mindkét mintán el kell végezni mindegyik vizsgálatot, és a mintáknak meg kell felelniük a mellékletben megállapított műszaki előírásoknak.